

Familien Bierregaard i Norge.

Af H. J. Huitfeldt-Kaas.

I Samlinger til Jydsk Historie og Topografi IV. B. S. 260—70 meddeler H. P. Barfod nogle ret karakteristiske Optegnelser af Svigerfaderen, Etatsraad A. Evald M. Tang til Nørre-Vosborg, om dennes Forfædre af Familien Bierregaard paa Nørre-Vinkel i Heldum Sogn (Annex til Tørring) ved Lemvig. Heri omtales, at den senest paa Nørre-Vinkel bosatte Niels Nielsen Bierregaards Fader, Niels B., var Kjøbmand i Lemvig¹⁾, men videre føres Slægten ikke tilbage. Hvis ikke Gaardsnavnet Bjerregaard var saa overordentlig hyppigt i Nørrejylland, vilde det ligge nær at gjætte paa en Forbindelse mellem denne Slægt og en anden af samme Navn, den i 1726 adlede Familie v. Berregaard, hvis Stamfader Niels Pedersen Bierregaard († 1656) var Sogneprest paa Øen Gjøel i Limfjorden; vel kjender C. Giessing (Jubel-Lærere III S. 257, Stamt.) samt Lengnicks Stamtavle over denne Slægt kun 2 Sønner, men Wiberg (D. Præstehist. I S. 452)²⁾ nævner 3, og til den ene af disse vilde ovennævnte Kjøbmand Niels B. i Lemvig for Tidens Skyld passe ret vel. Sidstnævntes Slægt kunde maaske snarest antages at have sit Navn fra Bjerregaard i Rom Sogn, Annex til Lomborg i Skodborg Herred, skjønt Jens Müller i sin Jarlsbergs Beskrivelse S. 122 synes at angive et Bjerregaard i Bølling Herred som Sogneprest Niels Bierregaards Fødested og dermed vel ogsaa som Familienavnets Udgangs-

¹⁾ Ved velvillig Meddelelse fra Hr. Capitain A. Seedorff, kan efter Lemvig og Nørlem Ministerialbog, der begynder med Aaret 1640, følgende oplyses angaaende Personer af Navnet Bierregaard: Peder *Bierregaards* Datter Maren er døbt 16. Aug. d. A. — 10. Febr. 1650 er Jens Nielsen Abbild og Kirsten Pedersdatter af *B.* copulerede ibid. — 15. Marts 1650 er Peder Nielsen i *B.* Fadder. — 27. Apr. s. A. er Peder *B.* i Lemvig Fadder i Lemtorp. — 14. Juni s. A. begravnes Anna *B.*, 65 Aar gl. — 21. Octbr. 1660 døbes Peder *B.*'s Søn Jens. — 19. Novbr. 1675 hjemmedøbtes Thomas *B.*'s Søn Peder. Samtlige stamme muligvis fra Gaarden Bierregaard i Nørlem Sogn.

²⁾ Jvfr. hermed en Artikel om „Den Berregaardske Begravelse i Thisted Kirke“ i Thisted Amtsavis No. ²²⁸/₁₈₉₁. — En Niels Bierregaard nævnes i Gjøel Ministerialbog (som begynder 1684) 1689—92 og 1719—21, Per B. 1691—92 og 1717, Laurits B. 1719. (Capt. A. Seedorff).

punkt. Vistnok findes der i Bølling Herred Gaarde af dette Navn, baade i Hanning og Stavning Sogne, men Sogneprestens Fader Niels Nielsen B. kan ifølge Tangs Beretning neppe nogensinde have boet her efter sit Giftermaal, da han først var Forpagter af Gudumkloster (i Gudum Sogn, Skodborg Hered) og derpaa Proprietair paa Nørre-Vinkel, hvortil endvidere kommer, at Faderen ifølge Tang allerede bar Navnet Bierregaard. Med Lomborg Sogn som Nabosogn til Heldum og Tørring Sogne stod Familien Bierregaard derimod paaviselig i Forbindelse, idet Niels Nielsen Bierregaard paa Nørre-Vinkel (f. i Lemvig 1676, † 1. Febr. 1737) blev gift 1699 med Kirsten Michelsdatter Riis fra Nordenkjær i Lomborg Sogn (f. i Nordenkjær 1684, † 5. Juli 1759), der nedstammede fra den berømte Mathematiker og Astro- nom Christen Sørensen Longberg (Lomborg, Longomontanus, f. 1564 † 1647), som selv var født i Lomborg Sogn¹⁾. Mellem- leddene ere for Tiden ikke kjendte, men maa have været det, dengang Professor J. N. Wilse som hans Descendent nød det af ham ved Kjøbenhavns Universitet oprettede Legat. Maaske er Slægtskabet at søge gennem Familien *Lemvig*, da der synes at have fundet Forbindelse Sted mellem denne Slægt og Bierregaard-Slægten²⁾. Hvad angaar Kirsten Michelsdatters Slægtskab med den bekjendte Professor Dr. Oluf Borch, da kunde man maaske antage, at det hidrører fra dennes Moder Margrete Lauritsdatter, idet Mag. Laurits Nielsen Bierregaard muligens har havt sit Fornavn fra en Slægting paa denne Kant.³⁾ Cogna-

¹⁾ Tangs Beretning, at Slægtskabet var paa denne Side, er utvivlsomt rigtigere end Müllers, at det var paa Niels Nielsen Bierregaards.

²⁾ J. N. Wilses Reise-Iagttagelser V S. 169, Giessings Jubellærere III S. 389 (Stamt.), jfr. m. II. 1. S. 64 (Stamt.) og Hofmans Fundatser I S. 162 (Stamt.) samt L. Kragballes Stamt. ov. Fam. Lemvigh. Jfr. ogsaa Kort Underretn. om Mag. J. N. Wilse (Autobiographi, Kbhvn. 1786). En Meddelelse fra Hr. Archivsecretair G. L. Grove godtgjør, at Nedstammelsen ikke er at søge gennem Christen Longomontans Datter Anna, der var gift med Fyrforvalter Peder Jensen Grove, og hvis eneste Datter Dorthes to Ægteskaber ere kjendte; men om Longomontans anden Datter er for Tiden intet mere vitterligt, end at hun var gift med en Mand ved Navn Jens Thomsen, medens Descendentsen er ganske ubekjendt. Efter Tiden kunde en Datter af dem være Kirsten Michelsdatters Bedstemoder.

³⁾ Jfr. Stamtavlen i Hofmans Fund. I S. 88. Andre have imidlertid ment,

tisk besvogret med Familien Berregaard var Borgermesteren Dr. jur. Laurits Berregaard i Aalborg (f. 1707 † 1764), om hvem foruden Giessings Jubellær. III S. 257 Tab. IV kan eftersees E. Tauber og A. H. Nielsen, Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg S. 114 f. Denne synes ikke at have havt Afkom.

Etatsraad Tang omtaler i sine Optegnelser, at de to Sønner fra Nørre-Vinkel, der opnaaede den voxne Alder, Niels og Laurits Bierregaard, bleve Prester i Norge og der efterlode Afkom; vel uddøde Slægten i Mandslinien allerede med deres Sønner, men paa Kvindesiden lever endnu en talrig Descendents i Norge, Danmark, England og Amerika. Det er om disse to Brødre og deres Efterkommere (se Stamtavlen) nogle Efterretninger her skulle meddeles.

Niels Bierregaard er født 18. August 1706, formentlig paa Nørre-Vinkel¹⁾, og kom 1719 i Viborg Skole, hvorfra han 1728 dimitteredes til Universitetet af den berømmelige Rector Mag. Niels Schive. Det næste Aar tog han examen philosophicum og 1732 theologisk Attestats. Medens han opholdt sig i Kjøbenhavn, var han i 7 Aar Informator for Borgermester Frederik Holmsteds Sønner, ligesom han ogsaa manuducerede yngre Studenter. 15. Februar 1737 blev han „uformentlig“ kaldet til personel Capellan hos Sognepresten i Spydeberg, Hr. Peter Boyesen, og formentlig ordineret af Biskopen 16. Marts s. A., da hans Vita i Ordinationsprotocollen (I. 57 i Norske Rigsarchiv) er dateret Oslo denne Dag. I Spydeberg forblev han, indtil hans Sogneprest havde nedlagt sit Embede (1739), hvorpaa han 1740 reiste til Kjøbenhavn for at sollicitere, var 1741 Skibsprest og fik gennem Grev Danneskjold Kongens Løfte om Befordring, hvilket imidlertid endnu ikke var opfyldt, da han 10. Juni 1743 ansøgte om Stokke Sognekald i Jarlsberg. Det lange Ophold i Kjøbenhavn med Hustru og Børn havde, som han oplyser, bragt

at Kjøbmand Niels Bierregaard har været gift med en Datter af Kjøbmand Ole Andersen Kabel i Lemvig, hvis Hustru Kirsten Clausdatter Borch var Oluf Borchs Broderdatter.

¹⁾ Det er ovenfor vist, at J. Müllers Angivelse i hans Beskr. ov. Jarlsbergs Provsti S. 122, hvor han nævner Bølling Herred, vistnok er urigtig.

ham i den kummerligste Tilstand. Imidlertid var ogsaa Lardal i Jarlsberg blevet ledigt ved Indehaverens Død. Kaldet var efter Biskop N. Dorphs Opgave saa lidet, at det i de bedste Aar neppe kunde opløbe til 300 Rdlr., og Greverne Wedel af Jarlsberg havde Kaldsretten dertil¹⁾. 5. Juli 1743 blev Niels B. nu udnævnt til Sogneprest i Lardal, hvor han forblev til sin Død, i 27 Aar. Han indsattes i Kaldet af Provst Jonas Scheen (i Thjølling) 29. Septbr. 1743 og begynder med October sine Indførsler i Embedets Protokoller. Disse ere mønsterværdigt førte, og en af dem, et Slags Forening af Journal og Copibog, der gaar til Udgangen af 1764, bevares nu i Norske Rigsarchiv (bl. Ministerialbøger etc. No. 219). Han forefandt i Kaldet en personel Capellan, Hr. Erik Thyrholm (udnævnt 8. Januar 1740, før i Tønsberg), der oppebar 40 Rdlr. aarlig af Sognepresten. Under dennes Ophold i Kjøbenhavn i 1753 blev Capellanen syg og døde 29. August. Han blev begravet 5. Septbr. (Dagen før Bierregaards Hjemkomst), 59 Aar gammel. Det berettes, at de dengang laa i Proces med hinanden. 11. Mai 1750 afgiver N. Bierregaard efter Provstens Paalæg Forklaring angaaende sin Prestegaard, ligesom han 14. Juni 1745 havde afgivet Svar paa de til alle Landets Prester stillede 43 Spørgsmaal (Afskr. bl. Kildeskriftfondets Saml. i Univ. Bibl. i Chra.) Heri oplyser han blandt andet, at han har ladet udgrave et Par Gravhøie, og at der paa Gaarden Skudum fandtes mange gamle Pergamentbreve. Af hans Optegnelser i Ministerialbogen sees, at det to Gange i hans Tid (1. Janr. 1760 og 14. Febr. 1762) hendte, at stærke Snefald gjorde det umuligt for nogen at komme til Kirke.

N. Bierregaards Søstersøn, Professor J. N. Wilse, beretter²⁾, at han strax efter Ankomsten hertil tog sig for, „dels af Tilbøielighed og Vane, da han forhen som Student havde meget informeret til Academiet, dels formedelst Kaldets Ringhed, samme Biarbeide som hans Formand Hr. Skielderup³⁾, idet han i sin

¹⁾ „Indlæg“ i N. Rigsarchiv for 5. Juli 1743.

²⁾ Reise-Iagttagelser I S. 62 ff.

³⁾ Hr. Augustinus Skielderup, Sogneprest i Lardal 1704—43, begr. ved Svarstad Kirke 20. Mai 1743, 71 Aar gl.

Prestegaard oprettede en privat Skoleanstalt i sit Hus, hvorfra han siden har sendt mange til Academiet, som nu beklæde civile og geistlige Embeder. Han besad dertil de udfordrende Videnskaber, Lyst, Erfaring og Taalmodighed, men derhos baade for sin egen og Lærlingernes Skyld elskede meget den Maxime: *omnia sponte fluant, absit violentia rebus*; derfor tog han ei mod ryggesløse og haarde Gemytter. Hans Methode var tabellarisk, som er saa sjelden hos os, og dog er, som Landkortene i Geographien, saa overskuende og lettende for Hukommelsen og Imaginationen. Han viste mig sine mange Hefter, mest in folio, af hans Lære-Methode i Sprog og Videnskaber, og hvorledes han betjente sig deraf; men megen Skade, at disse og alle hans andre Papirer efter hans Død 1769 (∴ 1770) hverken kom i Arvingernes Hænder eller har kundet siden opspørges eller faaes; jeg som fraværende fik altfor sent at vide noget derom. — — — For Kost, Kammer, Opvartning og Lærdom tog min Morbroder kuns 100 Rdlr. aarlig, et altfor ringe Salarium paa Landet i Norge, hvor alt, som skal kjøbes, er ligesaa dyrt som paa Torvene i Kjøbstæderne, helst naar det betragtes, hvormeget man bestilte i Tiden; thi det var ham ei nok at sætte en Lectie for og høre den, men tillige saa han paa, at ingen Tid gik unyttig bort: ved saadan hans Flid, næsten til hans Død, var han Landet og det offentlige langt mere gavnlig end sig selv; thi den gode Mand, som slet intet havde af sig selv eller ved Giftermaal, hvilket sidste han kunde have gjort særdeles fordelagtigt i Ungdommen, efterlod sin Enke og mange Børn slet intet.“ Wilse beretter endnu (l. c. 65—78) meget om Morbroderen som Prest og Prædikant, som Landmand og Husfader, i hvilke sidste Egenskaber han mener, at han savnede „en sær nyttig Videnskab, nemlig den, man kalder Næringsvid, som de oftest har bedst inde, der vide mindst, af hvad man kalder Lærdom.“ J. Müller fortæller¹⁾, at „han i 10 Vintre havde den allersmerteligste Pine i sit Hoved, især over det ene Øie, som gav ham selv og andre Aarsag at tænke, at Døden snart

¹⁾ Beskr. ov. Jarlsberg Provsti S. 123.

maatte gjøre Ende paa Livet og Smerterne.“ Hr. Christian Arboe fik derfor 1754 Exspectance paa Kaldet og blev hans personelle Capellan (Confirmation af 10. Januar 1755), men efter at Arboe var bleven Sogneprest til Ramnes 1766, fik han 1768 sin Søn Jens Bierregaard til personel Capellan, der ogsaa en Tid bestyrede Kaldet. Faderen blev imidlertid fuldkommen restitueret af sin Sygdom, „ja, som han selv sagde, friskere end nogen Tid tilforn.“ Medens han en Søndag i September 1770 stod paa Prædikestolen, skal han være bleven rammet af et Lyn, der endog siges at have knust Uhret i hans Lomme. Han førtes syg hjem og døde en Ugestid senere¹⁾; han blev begravet ved Lardals Kirke 1. Octbr. 1770. 2. Octbr. 1770 begyndte Skiftet p. Svarstad Prestegaard i Lardal men blev paa Grund af 2 Provsters Død først sluttet 3 Febr. 1774. Boets Formue, hvoriblandt Andel i Sognets Kirker, var c. 1315 Rd., Gjælden c. 1742 Rd., Underballancen altsaa c. 427 Rd., som Enken erklærede, om muligt, at ville søge at betale. I Boet fandtes et Par Hundrede Bøger, mest Theologi. Jomfru Johanne Eva Bierregaards Formynder blev Svogeren Hr. Andreas Dop.²⁾

N. Bierregaard var to Gange gift, første Gang med *Johanne Eva Reich*, til hvem han blev viet i Spydeberg 27. August 1737. Hendes Fader har uden Tvivl heddet Joachim R., om man skal dømme efter ældste Søns Opkaldelse. Moderen sees i Octbr. 1749 at have opholdt sig paa Lardals Prestegaard; hendes Søn var da Fuldnægtig paa Berums Jernverk. Joh. Eva Reich afgik ved Døden i Lardal i Juli 1749 og blev begravet sammesteds 23. Juli i en Alder af 40 Aar. Af dette Ægteskab fødtes 7 Børn, hvoraf 5 Sønner og 2 Døtre. Enkemanden havde 5. Septbr. 1749 erholdt kgl. Bevilling til at hensidde i uskiftet Bo, men da han „formedelst sine mange umyndige Børns saavel som store Husholdnings og Avlings Skyld ikke kunde være længere i enlig Stand“ og derfor vilde indgaa nyt Ægteskab, begyndte Skiftet

¹⁾ Wilse l. c. S. 77 beretter Sagen noget anderledes, idet han siger: „En Forskrækkelse af et Torden-Slag var en Aarsag til min Morbroders syv Aar derefter (3: efter 1763) paafølgende Død.“

²⁾ N. Rigsarchiv, Laurvigs Provstis Skifteprot. fol. 181—85 og 289—301.

paa Svarstad Prestegaard i Lardal 9 April 1750 og sluttedes 14. s. M. Boets samlede Formue, hvoriblandt en Trediedel i Nørre-Vinkel i Tørring Sogn, Bøvling Amt, Riber Stift, udgjorde 1107 Rdlr.; Gjælden var 767 Rd., saa at Boets beholdne Formue kun blev 340 Rd. Registreringen viser et tarveligt Indbo, en liden Creaturbesætning og en Del Bøger, mest Theologi.¹⁾ I 1750, formentlig allerede i Begyndelsen af Aaret, indtraadte N. Bierregaard i nyt Ægteskab med en henved 30aarig Pige i sit Sogn, *Birgitte Sophie Berg*, Datter af en paa Gaarden Brandstad bosat, forlængst afgaaet Fændrik Anund Berg²⁾. Hun var døbt i Lardal 20. Juni 1720, confirmeredes 8. April 1736 og blev begravet sammesteds 22. August 1794. I dette Ægteskab fødtes 11 Børn, 6 Sønner og 5 Døtre, af hvilke Børn kun 4 Døtre bleve voxne.

¹⁾ N. Rigsarch., Laurvigs Provstis Skifteprot. fol. 58—64.

²⁾ Han begravedes i Lardal 21 Decbr. 1753, 77 Aar gammel, hvorefter han maa være født i Aaret 1686. Han nævnes som Corporal ved Capitain J. C. Schillings Compagni (Smaalenske Regm.) 1704, da Skifte efter hans Fader Christen Anundsen holdtes 22 Februar 1704 paa Gaarden Nedre Berg i Hof Sogn (Jarlsberg), hvilken Gaard sidstnævnte havde tilkjøbt sig i Aaret 1692. Moderens Navn var Birgitte Thostensdatter, og Søskendene hed Thosten Christensen, Soldat ved Oberst Cicignons gevorb. Regiment 1704, Birte Christensdatter, 18 Aar gl. og Marthe Christensdatter, 14 Aar gl. 1704. Boet gav intet Overskud til Enken og Børnene. I Aarene 1713 og 14 anvendte Slotsloven Anund Berg til at underholde Post- og anden Forbindelse mellem Jylland (Fladstrand) og Norge, i hvilken Anledning han førte Snaven „Flyvende Mercurius“ med Titel af Lieutenant. I 1716 førte han Snaven „Serpenten“ og sees at have staaet i Forbindelse med Tordenskiold; i Mai 1716 omtales, at han havde 21 Maaneders Gage tilgode. 1717—18 kaldes han Capitain des armes (en Underofficersgrad) ved Oberstlieutn. Schillings Compagni men anvendtes fremdeles paa Flaaden. 17 April 1719 blev han Fændrik ved Oberstlieut. Schillings Comp. af 2det Smaalenske Inf. Reg., i hvilken Stilling han dog kun forblev til 1721. 30 Juni 1727 erholdt han Pension. Hans Hustrues Navn er hidtil ubekjendt, men foruden den nævnte Datter havde han i det mindste en Søn Hans, døbt i Lardal 24 Novbr. 1716 og 27 Febr. 1735 „admitteret til Guds Bord“ som Corporal. Han var gift med Karen Halvorsdatter, Datter af en Borger i Holmestrand Halvor Matthiassen, og havde 22 Octbr. 1741 en Datter Marthe Christine og 25 Novbr. 1742 en Søn Peter Christian til Daaben i Lardal. (N. Rigsarch., Lardals Kirkebøger; Slotslovens Docum. 1714—16; Retsprot. 1441 fol. 99—102).

Hr. Niels Bierregaards Børn af første Ægteskab.

(A 1—A 7).

A 1. *Niels Joachim Bierregaard* er født 23. Juni og døbt 27. s. M. 1738 i Spydeberg, hvor Faderen da var Capellan. Fadderne vare: Fru Koppelow, Jomfru Bernhoft, Hr. Bennich og Hr. „Jort“. Fra 1740—43 maa han med Forældrene have opholdt sig i Danmark (Kjøbenhavn) og kom med dem 1743 i Septbr. til Lardal i Jarlsberg, hvor Faderen var bleven Sogneprest, og hvor han blev confirmeret 29. April 1753. Undervist af Faderen, blev han ligeledes dimitteret af ham, der ogsaa om Sommeren 1753 fulgte denne og en to Aar yngre Søn til Kjøbenhavn og efter fuldendt examen artium atter tog dem med til Hjemmet, hvor de dels studerede videre og dels øvede sig i at prædike. 1755 absolverede han examen philosophicum og var derpaa i længere Tid Huslærer hos Regimentskvartermester Colbjørn Jacobsen og Kammerherre H. Scheel; 1761 reiste han igjen til Kjøbenhavn og tog 2. Octbr. 1762 sin theologiske Embedsexamen med Charakteren *haud illaudabilis*. Censorer vare Doctorerne og Professorerne Peter Holm og Peter Rosenstand Goische. Han drev derpaa i 2 Aar juridiske Studier og underviste i Philosophi, Theologi og Jurisprudents indtil Aaret 1774 og var i denne Tid i et Aar Lærer for Etatsraad Ludvig Peter Münchs Søn. 3. August 1774 blev han udnævnt til residerende Capellan til Norderhov paa Ringerige og tog 30. Septbr. s. A. den homiletiske Prøve med Charakteren *haud illaud.* under Professor Peter Holm som Censor; 7 Decbr. 1774 ordineredes han i Christiania af Biskop Christen Schmidt. 20. Januar 1786 blev han befordret til Sogneprest paa Nesodden, hvor han afgik ved Døden 28 Octbr. 1791. Hans Bo viste sig fallit, idet dets samlede Formue kun var c. 800 Rd., medens Gjælden beløbsig til c. 1676 Rd. Blandt hans Efterladenskab var c. 250 Bøger, mest Theologi¹⁾. Han var ugift men havde, medens han opholdt sig paa Ringerige, været forlovet med en Datter af Eieren

¹⁾ N. Rigsarch., Øvre Boriesyssels Provstis Skifteprot. III fol. 123—34. — Jfr. ogsaa J. N. Wilse, *Reise-Iagttagelser* I S. 65.

af Gaarden Mo i Hole sammesteds; hun hævdede Forlovelsen¹⁾, hvilket bedrøvede ham meget og har muligens bidraget til den Melancholi, hvoraf han i sin senere Levetid skal have lidt, samtidigt med at han blev meget corpulent. Der berettes, at han nogen Tid før sin Død en Morgen udenfor sin Seng troede at se en opkastet Grav, hvorfor han advarede den i Værelset indtrædende Klokker om ei at komme for nær til Randen af samme. Fra denne Tid laa han tilsengs indtil sin Død, der indtraf et Par Uger senere, og anordnede imidlertid, hvorledes alt skulde foregaa ved hans Begravelse. I hans nærmeste Familie var der bevaret en Fortælling om, at han, ligesom flere af hans Slægtinge, var særdeles ængstelig under Tordenveir, en Frygt, som Faderens Dødsmaade vel kan have skjærpet. Hans egen Almue siges at have fæstet sig ved den Inconseqventse, han viste ved en Søndag paa Prædikestolen at tale mod Frygten for Lynild og dog selv nogen Tid efter under et Tordenveir, der overraskede ham paa Marken, skyndsomst at tage Flugten. — Mag. J. N. Wilse omtaler i sine „Reise-Iagttagelser“ (II S. 14—15, jfr. m. I S. 65) Nesoddens bekvemme Beliggenhed for en Undervisningsanstalt og tilføier: „Min Plan var en Art Realskole; men dertil kan man ei raade en Prest, der allerede er bleven svagelig og kommen til Aars, som Tilfældet er med den nuværende Prest Hr. Niels Joachim Bierregaard, der, efter at have været 16 (sic) Aar residerende Capellan paa Landet og maaske efter lige saa mange Aars Ansøgning om et Sognekald, endelig nyder dette, der ei er fordelagtigere end hans forrige Capellani. Grundig oplært af hans Fader, afg. Hr. B. i Lardal, om hvis velbekjendte private Undervisnings-Anstalt jeg i den første Del af disse Reise-Anmærkninger har meldt, informerte han som Student adskillige andre ved Akademiet; men Svagelighed, Alder og Modløshed har gjort, at han kun lidet kan nu tage sig af Informationen, hvortil han, saavel som til Prestembedet, har vist særdeles Bekvemhed. Imidlertid har Menigheden og alle retsindige stedse

¹⁾ Den Husholderske, der bestyrede hans Hus ved hans Død, hed forøvrigt. Jomfru Moe.

ønsket Presterne paa Nesodden 100 Rd. aarlig Tillæg til dette lidet Kald, paa det de baade kunde leve og dø der.“

A. 2. *Laurits Christian Longomontanus Bierregaard* blev døbt i Spydeberg 21. Septbr. 1739 med fire Bønderfolk som Faddere og døde allerede 13 Uger gammel sammesteds. Han blev begravet 6. Decbr. 1739.

A. 3. *Jens Bierregaard* er født i Novbr. 1740 og døbt 24. s. M. i Spydeberg, efter at Faderen allerede om Sommeren d. A. synes at have forladt Stedet, men hvor Moderen altsaa maa være bleven tilbage, indtil Sønnen var født, for senere at træffe sin Mand i Danmark. Fadderne vare Sergeant Cortnum, Peder Grøn og 3 Kvinder af Bondestand. Med Forældrene kom Sønnen i Septbr. 1743 til Lardal i Jarlsberg, hvor han undervistes af Faderen indtil Sommeren 1753, da han med denne og sin ældste Broder reiste til Kjøbenhavn, hvor han blev Student i sit 13de Aar. Allerede 29 April 1753 blev han confirmeret i Lardal og om Sommeren 1754 sees han af Kirkebogen oftere at have prædikeret sammesteds, altsaa før han var 14 Aar gammel. Dels hjemme og dels i Kjøbenhavn fortsatte han nu sine Studier, tog 1756 examen philos. med Charakteren *haud illaudabilis* og i Juli 1762 exam. theolog. med samme Charakter under Professorerne P. Holm og P. Rosenstand Goische. Den homiletiske Prøve aflagde han i Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn 3. Juli 1767 over Ess. 33 C. v. 14—15 for de nævnte Censorer tilligemed J. A. Cramer. Ogsaa for denne fik han Charakteren *haud illaudabilis*; hans Privatpræceptor var Dr. Bernh. Møllmann. Kaldet til personel Capellan af Faderen, udnævntes han dertil 25. Septbr. 1767 og bestyrede under dennes alvorlige Sygdom i længere Tid Lardals Sognekald. Efter Faderens Død i Septbr. 1770 forblev han i samme Stilling hos Eftermanden, Svogeren Andreas Dop, og døde her, formentlig i de første Dage af April 1775, da han blev begravet 10. April. Han angives ved sin Død at have været 34 Aar, 4 Maaneder og 2 Dage gammel. Hans Hustru, med hvem han ikke havde Børn, hed *Matthæa Karine Aalborg* og var en Datter af Hr. Jens Aalborg, Provst og Sogneprest til Rakkestad (f. 1708 † 1781), og dennes anden

Hustru Karen Jacobsdatter Kaae. De oprettede reciprokt Testamente, dat. Roso i Lardal 28. Febr. 1775, confirm. 13. Mai s. A. Efter begges Død skulde Mandens Broder Johan Ludvig Bierregaard arve, hvad der var i Behold, mod Udbetaling af 50 Rdlr. til begges Arvinger.¹⁾ Mathæa K. Aalborg var født i Rødenes, hvor Faderen dengang var Sogneprest, og døbt sammesteds 11. Juni 1743; Fadderne vare Lieutn. Holger Christopher v. Rummelhof, Valborg Aalborg og 3 Bønderfolk. Hun overlevede sin Mand længe og boede vistnok endnu 1784 i Lardal; i sine sidste Leveaar opholdt hun sig paa Skaarer i Herlands Annex til Eidsberg hos sin Svoger og hendes Mands Fætter, Ritmester N. W. Bierregaard, og her afgik hun ved Døden 10. Octbr. 1813, Kl. 5 Morgen, og blev begravet ved Herlands Kirke 18. s. M.

A. 4. *Kirstine Susanne Bierregaard* er uden al Tvivl født i Kjøbenhavn om Vaaren 1743, da hun er døbt i Trinitatis Kirke sammesteds 8. Mai s. A.²⁾ Om Høsten s. A. kom hun med Forældrene til Lardal, hvor hun døde, noget over 2 Aar gl., i August 1745 og blev begravet 12. August; „min liden Kikajon“, tilføjer Faderen i Kirkebogen.

A. 5. *Christian Longomontanus Bierregaard* blev døbt i Lardal 9. Juli 1744 og havde til Faddere Fru Voigt, Jomfru Else Wrigt, Sorenskriver Mandal, Lars Wrigt og Michel Schierven. Moderen introduceredes 5. August s. A. af Capellanen Hr. Erik Thyrholm. Han confirmeredes i Lardal 17 Mai 1761, istedetfor 29 Marts paa Grund af Faderens Sygdom. Christian L. Bierregaard, der vistnok ikke var Student, levede endnu 1768, da han nævnes som Fadder i Lardal, men er vistnok død ikke længe efter, skjønt han ikke findes i Lardals Ministerialbog. Maaske er han den „Monsr. Bierregaard“, der ifølge Mosse Kirkebog blev begravet sammesteds 13. Octbr. 1769. Han var i alle Fald død før Faderen, da han ikke nævnes paa Skiftet 2 Octbr. 1770.

¹⁾ N. Rigsarch., Laurvigs Provstis Skifteprot. I. fol. 372 (1).

²⁾ J. C. L. Lengnick, Personahist. Bidrag, vedkom. Danm og Norges Geistlighed. Kbhvn. 1853. III. p. 1.

A. 6. *Johan Ludvig Bierregaard* døbt i Lardal 8. Septbr. 1745; hans Faddere vare: Fendrik Berg, Lars Wrigt og Madame Wrigt, Anders Schierwen og Martha Schierwen. Han blev confirmeret i Lardal 17. Mai 1761 sammen med sin ovennævnte Broder Chr. L. B. og bestemtes for Militairstanden, hvor han dog ikke naaede videre end til Corporal, idet han maatte afgaa, efter at hans Helbred havde lidt meget i Tjenesten og han havde forfrosset sine Fødder i den Grad, at han endog mistede flere Tær, som han var haardfør nok til selv at aflugge. Han erholdt en aarlig Pension af 16 Rdlr. af Krigshospitalskassen, hvortil senere kom et Tillæg af 8 Rdlr. af Postkassen. I Begyndelsen af Aaret 1796 ansøgte han, som da var Huslærer hos Capitain Riis's Enke paa Riser i Thrykstad, om et forøget Tillæg af sidstnævnte Kasse paa 20 Rdlr. og fik da mange gode Vidnesbyrd af Omegnens Embedsmænd. I sin tidligere Tid boede han i Lardal, hvor han forekommer som Fadder mellem Aarene 1767 og 1774. Senere opholdt han sig for det meste i sine Søstres Hus, først hos Sogneprest Hiort og senere hos Major Huitfeldt, og underviste disses Børn, som derfor alle kjendte og holdt af „Morbror Johannes“. Sine sidste 17½ Aar tilbragte han paa Kjølborg hos Major Jens Werenskiold, der var meget god mod ham, og hvis Børn han endnu tildels underviste. Her afgik han ved Døden 2. Januar 1830 i en Alder af 84½ Aar.

A. 7. *Johanne Eva Bierregaard* blev født i Lardal 20. Juli og døbt 27. Juli 1749 (8. Søndag efter Trinitatis); hun opkaldtes efter den 4 Dage forud begravede Moder. Fadderne vare: Mad. Schierwen, Jfr. Olea Wrigt, Lieutenant Heidemark, Monsr. Wrigt og Ole Schiørbek. Tilligemed sin Halvsøster Helene B. var hun i nogle Aar i Huset hos sin Farbroder, Mag. Laurits Bierregaard i Eidsberg, og efter dennes Død formentlig en Tidlang hos sin Faster Marthe Bierregaard, gift med Kjøbmand Christen Noe i Kjøbenhavn. Nogen Tid skal hun ogsaa have opholdt sig hos sin Fætter, Sogneprest (Professor) J. N. Wilse. Hun blev c. 1778, som det hedder efter omtrent 15 Aars Forlovelse, gift med Sognepresten til Askim *Hans Jacob Hiort*, der var bleven forberedt til Examen artium i hendes Faders Hus, hvor de i en

tidlig Alder vare blevne forlovede, hvad der ifølge Traditionen havde den sædvanlige Følge, at han, da Ægteskabet endelig sluttedes, kun var lidet fornøiet dermed. Hun afgang ved Døden 20. Marts 1833 paa Preste-Enkesædet Hauger i Askim efter 8 Dages Sygdom, og efter at hun i de sidste Aar havde lidt af en tiltagende Sløvhed. Hun blev begravet 27. Marts. Hendes Mand H. J. Hiort var født paa Askim Prestegaard 11. Januar 1745 og døbt 17. s. M. Faderen var Sognepresten sammesteds, Mag. Paul Hiort (f. 12. Decbr. 1709 † 15. Octbr. 1778), en Prestesøn fra Stenstrup i Fyn¹⁾; Moderen hed Bolette Christine Stockfleth (begr. i Askim 26. Aug. 1774, 54 Aar mindre end 3 Uger gl.). H. J. Hiort kom, 10 Aar gammel, i Huset hos sin Mosters Mand, Peder Winge, da personel Capellan paa Kongsberg, hvor han var i 4 Aar, derpaa til Sogneprest Paul Christian Holst i Røgen og endelig til Hr. Niels Bierregaard i Lardal, af hvem han blev dimitteret til Universitetet i Mai 1765; hans Privatpræceptor var den bekjendte Astronom, Professor Christian Horrebow. Det følgende Aar i Marts tog han den philosophiske Examen med Charakteren Laudabilis, som han ogsaa erholdt til theologisk Examen i Juni 1767 og ved den homiletiske Prøve i Juli s. A. for Professorerne P. Rosenstand Goische og Joh. Andr. Cramer. Han tilbragte nu Tiden i sit Hjem, indtil han 15. Juni 1770 blev kaldet til personel Capellan hos sin Fader i Askim med Succession til Kaldet, som han tiltraadte ved Faderens Død 17. Octbr. 1778; i dette Embede døde han paa Askim Prestegaard efter 5 Ugers Sygdom 19. August 1824 og blev begravet ved sin Sognekirke 28. August s. A.,

¹⁾ Han havde været Sogneprest i Askim fra 1737 og sees her at have haft følgende Børn: 1) Ellen Kirstine H. døbt 20. Novbr. 1740, confirm. 1756, * 10. Febr. 1767 Capitain Thomas Henrik Arøe. 2) Abel Marie H. døbt 20. Apr. 1742, begr. 24. Mai s. A., 4 Uger og 4 Dage gl. 3) Ovennævnte Hans Jacob H. 4) Jacobæa Marie H., d. 10. Sept. 1747, confirm. 1763, * ¹⁾ 18. Juni 1771 Seigr. Jacob Boy i Christiania. ²⁾ 1786 Papirfabrikant Abraham Glerup i Christiania, f. 1739 † 1811, om hvem se Norske Stiftelser III S. 912. 5) Petronelle Bolette H., d. 5. Juli 1750, begr. 20. Sept. s. A., 2 Maaneder og 14 Dage gl. 6) Annichen Sophie H., d. 3. Decbr. 1758, conf. 1774 * 29. August 1781 Raadmand Andreas Nandrup paa Frederikshald. (Askim Ministerialbog i N. Rigsarch.)

efter at han 15. Juni 1820 havde fejret sit Femtiaars-Jubilæum som Prest¹⁾. Hans Børn vare: 1) En dødfødt Søn, f. i Askim 28. Novbr. 1779. 2) Paul Nicolai H.²⁾ f. 1. Febr. og døbt 2. Febr. 1781 i Askim, † i Kjøbenhavn 7 Febr. 1813 som Protocol-secretair i Høiesteret, gift med Faderens Søsterdatter Karine Nandrup, Enke eft. Kjøbmand Andreas Esbensen. 1 Datter † ung. 3) Bolette Christine H., f. 19. (døbt 24.) April 1782 i Askim † i Christiania 12. Novbr. 1816, gift 31. Decbr. 1815 m. Artillericapitain Thomas Theodor Antzée, f. 6. Sept. 1777 † i Chra. 7. Marts 1831. 1 Datter g. m. Sognepr. P. Fr. Brock i Grue. 4) Niels Bierregaard H.²⁾ f. 2. (døbt 7.) Juli 1784 i Askim † i Holmestrand 2. Marts 1846 som Sorenskriver i Nordre Jarlsberg. Gift 1818 (Frederiksberg Kirke) m. Broderens Stifdatter Henriette Esbensen, f. 19. Febr. 1798 † i Kbhvn. 18. Janr. 1878. 6 Sønner og 3 Døtre.

Hr. Niels Bierregaards Børn af andet Ægteskab

(A 8—A 18).

A. 8. *Augustinus Bierregaard* døbt i Lardal 14 Januar 1751; Fadderne vare Monsr. Lars Wrigt, Lieutenant Hedemark og Frue, Jomfru Olea Wrigt, Fendrik Berg og Monsr. Claus Bang. Barnet, der kjendelig er opkaldt efter Faderens Formand i Kaldet, Hr. Augustinus Skjelderup, blev allerede begravet i Lardal 13. Januar 1752, 1 Aar gl.

A. 9. *Eleazar Bierregaard* er vistnok kun bleven hjemmedøbt, da han ikke findes blandt døbte i Kirkebogen; han blev begravet i Lardal 5. Februar 1752, 1 Maanedstid gammel.

A. 10. *Laurits Bierregaard* blev døbt i Lardal 26 Novbr. 1752 (26. Søndag efter Trinitatis) og døde allerede i Decbr. s. A.

A. 11. *Laurits Bierregaard* blev hjemmedøbt i Lardal 7.

¹⁾ Se hans Vita i Ordinationsprotocollen i N. Rigsarch. II fol. 60—61 dat. Christiania 11 Decbr. 1770, og B. Svendsens Efterretn. om Geistligh. i Agersh. Stift (Mscr.) Om dette Ægtepars Gave i 1819 af en Actie paa 200 Spd. i Norges Bank til Presteenker i Askim Sogn, se N. Nicolaysen, Norske Stiftelser II S. 416 f. og III S. 263 og 933.

²⁾ Om Paul og Niels Hiorts juridiske Carriere se V. Richter, juridisk Stat (1881) S. 133.

Novbr. 1753 men døde allerede 5 Dage gammel og blev i samme Maaned begravet i Lardal.

A. 12. *Kirstine Susanne Bierregaard* blev døbt ved Svarstad Kirke (Lardal) 1755 1. April (3^{die} Paaskedag) og havde til Faddere Capitain Lammers og Frue, Monsr. Lars Wrigt og Datter Jfr. Olea Wrigt samt Monsr. Andreas Wrigt. Hun blev gift med Faderens Eftermand i Embedet Hr. Anders Dop og døde i Christiania af et Slagtilfælde 17. Septbr. 1811 (begr. 21. s. M.), efter at hun som Enke i 19 Aar havde opholdt sig i Land hos Sognepresten sammesteds, Provst Johan Henrik Berg. Hendes Ægtefælle Anders Dop var født i Tønsberg 30. Mai 1730 at Forældrene Lorentz Brun, Borger sammesteds, der endnu levede 1768, og Else Dop (begr. i Tønsberg 28. Octbr. 1761, 67 Aar gl.), undervistes først hjemme og kom 1744 i Christiania Latin-skole, hvorfra han 4 Aar senere dimitteredes af Rector Peder Hersleb til Kjøbenhavns Universitet, hvor han 19 Decbr. 1749 tog Examen artium med Charakter Laudabilis og det følgende Aar Examen philosophicum; han vendte derefter tilbage til Norge, hvor han i 2 Aar var Huslærer hos Sognepresten Hr. Isaak Muus i Bø i Nedre Telemarken og i 5 Aar hos Peder Tyrholm, Proprietair paa Eger. Derefter fungerede han i samme Egenskab 2 Aar hos Reinert Blom, Kjøbmand i Svelvigen, og 3 Aar hos Christopher Pauli Hammer, Sogneprest til Skauger i Jarlsberg, hvorpaa han atter begav sig til Kjøbenhavn og tog efter et Aars Forløb 22 Marts 1764 theologisk Examen (Char. non contemnendus) under Professorerne Peder Rosenstand Goische og Hans Otto Bang; for den homiletiske Prøve, som han af lagde i Helliggeistes Kirke over Joh. XIX. 30, erholdt han 17 April s. A. Charakteren Laudabilis af Professorerne P. Holm, P. Rosenstand Goische og Joh. A. Cramer. Efter at være vendt tilbage til Norge var han i 2 Aar Huslærer for Grev Fr. Chr. O. Wedel-Jarlsbergs Sønner, hvorefter han paa Anbefaling af Biskop Fr. Nannestad og efter Begjæring af Hr. David Faye i Sem 30. Octbr. 1767 blev beskikket til personel Capellan hos sidstnævnte og dertil indviet af Biskoppen 16. Decbr. s. A. Nytaarsdag 1768 blev han indsat i Sems Kirke af Provst Jens Müller

i Tønsberg. Den sidstnævnte bemærker i sin Beskr. over Jarlsbergs Provsti (S. 123), at A. Dop besad „ypperlige Gaver til og Færdighed i Musiquen“, hvilket uden Tvivl noget opholdt hans Studier. Hans Fløite var endnu bevaret i Familien langt ind i dette Aarhundrede. 16. Novbr. 1770 blev han udnævnt til Sogneprest i Lardal og tiltraadte efter sin egen Antegnelse i Kirkebogen dette Embede *Dominica Misericordias Domini* (o: 14. April) 1771. Efter Dav. Fayes Død blev han 26. Marts 1777 kaldet til Sogneprest i Sem og Slagen og afgik her ved Døden i Aaret 1779. Deres Børn vare: 1) Sophia Amalia Dop, døbt i Lardal 28. Septbr. 1773, confirm. i Askim 26 Octbr. 1788, † 20 Octbr. 1823. Hun var et Par Maaneder tidligere bleven gift med Berthel Langballe, Postmester paa Kongsberg siden 1814, f. i Febr. 1765¹⁾, afgaaet med Pension 9. Aug. 1839, † 4. Febr. 1844. De skulle have elsket hinanden i deres Ungdom, men skiltes dengang ved Omstændighedernes Magt, og han blev gift m. Anne Margrete Høpker, der døde 13. Febr. 1823 71 Aar gl., hvorpaa han et halvt Aars Tid senere ægtede S. A. Dop, og da hun døde inden samme Aars Udgang, ægtede han i 1824 Anna Catharina Crantz, f. 1783, og havde saaledes i Løbet af et Aars Tid virkelig havt 3 Hustruer. 2) Frederik Anton Dop, f. paa Prestegaarden Kongseg i Slagen (Sem Prgld.) 29. August 1778, døbt 4. Septbr. s. A., † 3. Decbr. 1849 som Sogneprest til Vaale i Jarlsberg (fra 1810). Gift 1811 m. Dorothea Marie Lieungh, f. 1785, † 26 Decbr. 1822. 1 Søn og 4 Døtre.

A. 13. *Martha Margrete Cathrine Bierregaard* blev døbt i Svarstad Kirke i Lardal 13. Juni 1756 (Trinitatis Søndag) og havde til Faddere: Madame Anna Livia Arbo, Jomfru Olea Wrigth, Kari Kalleberg, Monsr. Lars Wrigth, Monsr. Andreas Wrigth. Jomfru Marthe M. C. Bierregaard, der kjendelig er opkaldt efter 3 af Faderens Søstre, døde ugift hos sin Moder i Lardal og blev begravet sammesteds 7. Juli 1792, 36 Aar gammel. J. N.

¹⁾ Se Lengnicks Stamtavle ov. C. M. Praëms Descendenter S. 6. Norske Stiftelser III S. 109 f. og 963. Han og hans sidste Hustru testamenterede 6000 Spd. til Eugénias Stiftelse i Christiania, da alle hans 3 Ægteskaber vare børnløse.

Wilse (Reise-Iagttagelser I S. 65) siger 1790 om hende, at hun „var vel oplært i de for Kjønnen passende Videnskaber, men efter mange Aars Svagelighed har mest holdt Sengen. Jeg har længe stræbt at faa hende udvirket en liden Pension af Postkassen, som vist var passelig.“

A. 14. *Laurits Bierregaard* blev hjemmedøbt i Lardal 18. Juni 1757 med 5 Bønderfolk af Sognet som Faddere og blev allerede begravet sammesteds 12. Juli s. A. i en Alder af omkring 3 Uger.

A. 15. *Laurits Bierregaard* døbt i Lardal 25. Marts 1759; Fadderne vare: Madame Johanne Wriqth, Jomfruerne Olea Wriqth og Margrete Wölner, Mr. Christian Teilmann og Jens Bierregaard, Barnets Halvbroder. Laurits B., der ligesom de 3 foregaaende Brødre af samme Navn formentlig have været opkaldte efter Farbroderen, Mag. L. B. i Eidsberg, afgik kort efter ved Døden.

A. 16. *Helene Bierregaard* blev døbt i Lardal 25. Marts 1760 med Fadderne: Lensmanden Borger Volden, Halvbroderen Jens Bierregaard og 3 Bønderfolk af Sognet. Allerede 29. Mai s. A. blev hun begravet i Lardal, 10 Uger gammel.

A. 17. *Helene Bierregaard* er døbt i Lardal 17. Juli 1761¹⁾ med Fadderne: Assessor Müller, Amtsforvalter Brandt, Monsr. og Madame Crüger paa Askim i Lardal og Kari Halvorsdatter Kalleberg. Allerede før Faderens Død var hun kommen i Farbroderens, Mag. Laurits Bierregaards, Hus og forblev efter dennes Død 1769 hos hans Enke, den myndige Catharina Dorothea Kaae, der skal have gjort sit til at istandbringe den Forlovelse, der 1789 eller 90 stiftedes mellem hende og Capitain H. J. Huitfeldt, og som fik saa stor Indflydelse paa hans og hans Families senere sociale Stilling. Han var en Søn af General-

¹⁾ I den i Enkekassen beroende Døbeattest er hun forvexlet med den foran nævnte Søster af samme Navn, og derfra er den urigtige Angivelse af hendes Daabs-Dag og Aar gaet over i de Huitfeldtske Stamtavler i Personalhist. Tidsskr. 1 R. IV S. 120 og i Danm. Adels Aarvog 1887 S. 226. Paa Monumentet paa den militaire Kirkegaard i Christiania angives hun født 28. Juli 1760, som altsaa ogsaa er urigtigt, idet Fødselsdagen maa falde tidligere end 17. Juli samt i Aaret 1761; maaske er den rette Fødselsdag 28. Juni.

major Valentin Wilhelm Hartvig Huitfeldt til Elingaard, født paa denne Gaard 7. Januar 1757 Kl. 7 Aften og hjemmedøbt samme-steds 14. s. M.; Daaben stadfæstedes i Onsø Kirke 16. Februar med Fadderne: Generallieutenant Sehested, Oberstlieutn. de Tonsberg, Major Hans Christopher Kaas Huitfeldt i Frederiksstad, Generallieutenantinde Birte Kaas de Huitfeldt til Elingaard, Fru Else Reichwein de Huitfeldt paa Kjølborg og Frøken Edel Kirstine de Tonsberg. 7. Octbr. 1770 confirmeredes i Onsø Kirke „Junker“ Henrik Jørgen Huitfeldt tilligemed sin et Aarstid ældre Fætter „Fændrik“ Henrik Jørgen H. Sammen med denne og sine yngre Brødre fik han en tarvelig Opdragelse hjemme paa Elingaard og kom aldrig hverken paa den matematiske Skole i Christiania eller Cadetacademiet i Kjøbenhavn, hvilket Faderens derangerede Formuesomstændigheder formentlig ikke tillod. Han blev derfor i Aaret 1770¹⁾, som ofte Tilfældet med fattigere Officerers Sønner, indskreven som Underofficer (eller Fændrik), formentlig ved Faderens Regiment, 2. Agershusiske nat. Inf. Reg., for at den Gage, som dermed fulgte, kunde anvendes til Opdragelsen. Ved nævnte Regiment blev han 4. Marts 1773 Secondlieutenant og 14.²⁾ Mai 1776 Premierlieutenant. I Aaret 1778 maatte Faderen paa Grund af økonomiske Vanskeligheder, tildels foranledigede ved Cautionsforpligtelser o. lign., sælge sin Eiendom Elingaard, der havde tilhørt hans Forfædre opad, uden Tvivl lige til Hr. Hafthor Jonssøn og Fru Agnes Haakonsdatter. I denne hans Lieutenantstid, formentlig henved Midten af 1780-Aarene, falder vistnok en af ham selv fortalt Begivenhed, der havde gjort et stærkt Indtryk paa ham. Han havde forladt sit Fædrenejem som Eier af Hest og Slæde samt et smukt Gulduhr; paa Veien overnattede han hos Capellanen i Rakkestad, der siden blev baade Provst og Consistorialraad, og her kunde han ikke undgaa at deltage i et temmelig høit Spil; Resultatet var, at han den følgende Dag forlod Huset uden de nævnte Gjenstande, og, hvad der ærgrede ham mest, var, at Verten ikke vilde til-

¹⁾ Dette Aarstal er vistnok rigtigere end et tidligere, der ogsaa angives, da han ikke ligesom Fætteren kaldes Fændrik ved sin Confirmation.

²⁾ Senere angives Dagen oftere til 17. Mai, hvilket dog formentlig er urigtigt.

lade ham at indløse Gulduhret, der var et Familiestykke. Det var som en Advarsel mod Spil, han fortalte sin Søn denne Begivenhed, ligesom han ogsaa altid advarede ham mod Cautioner, formentlig afskrækket ved Faderens sørgelige Skjebne i dette Forhold. Forældrene boede efter Elingaards Salg først paa Moss og fra 1788 i Drammen, hvor Faderen døde 1792, men allerede flere Aar forud var han ikke længer i deres Hus, i alle Fald ikke efter den Tid, da han blev Capitain og Compagnichef ved 1. Agershusiske Inf. Regiment (Enebakske Compagni), 11. Decbr. 1789; snarere har han nok allerede i Begyndelsen af 1780-Aarene taget Bolig i Eidsberg og indlogeret sig paa Enkesædet Revaa hos Mag. L. Bierregaards Enke, hvor, som nævnt, hans Forlovelse med hendes Mands Broderdatter kom istand. H. J. Huitfeldt havde nogle Aar tidligere været forlovet med sin Slægtning Anne Margrete Blom, en Datter af Justitsraad Blom paa Hof (i Hudrum), hvis Hustru var Huitfeldts Næstsøskendebarn. Faderen havde imidlertid saa stærkt modsat sig Datterens Forbindelse med den fattige Lieutenant, at hun havde maattet underrette sin forlovede om Umuligheden af at opfylde sit Løfte til ham. Efter en gammel Tradition¹⁾ skal der da være forefaldet en Scene, der i alle Fald fra Elskerens Side meget skal have lignet Optrinnet i Holbergs „Henrik og Pernille“, hvor Leander og Leonora give hinanden deres Gaver tilbage, hvorefter Lieutenant H. lod sin Hest sadle og red bort i Vrede. Imidlertid havde den unge Dame taget en Gjenvei over Markerne og traf atter H., der nu var bleven roligere og erkjendte Rigtigheden af hendes Ytring, at „Skylden var ikke hendes“. Begge vilde i flere Aar ikke høre om nogen ny Forbindelse, indtil endelig Justitsraad Blom i Aaret 1788 fik sin Datter formaaget til at indgaa Ægteskab med Gabriel v. Cappelen paa Hof i Hudrum, hvorpaa ogsaa Henrik J. H. et Aarstid efter blev forlovet med Helene Bierregaard. Ikke længe efter sin Forlovelse anmodedes han af sin Onkel (Faders Fætter), Geheimeconferentsraad Matthias Wilhelm Huitfeldt til Clausholm i Jylland, om at aflægge

¹⁾ Beretning af Krigraadinde S. Siewers, født Huitfeldt.

ham et Besøg, hvilken Indbydelse han fulgte. Onkelens Hensigt hermed var at istandbringe et Giftermaal mellem Neveuen og sin anden Datter Frøken Sophie Hedvig Huitfeldt, Conventualinde i Roskilde adelige Jomfrukloster; den yngste Datter var nemlig død børnløs efter et kortvarigt Ægteskab med sin Fætter Grev Gebhard Moltke, og den ældste Datters allerede fleraarige Ægteskab med Kammerherre etc. H. H. v. Friccius von Schilden havde ligeledes vist sig børnløst, medens Faderen meget ønskede, at det Fideicommiss, han agtede at oprette, skulde tilfalde hans egne Descendenter. I Norge kjendtes eller anedes denne Plan, og Helene Bierregaard berettes at have villet løse sin forlovede fra hans Ord, hvilket dog hendes Tante forhindrede. H. J. Huitfeldt reiste altsaa til Danmark og gjorde der Bekjendtskab med sin Cousine, der var af samme Alder som hans Forlovede (født i Juli 1761); begge skulle have fundet Behag i hinanden, og det skal have været med tungt Hjerte, at H. fandt ei at kunne modtage sin Onkels Forslag, da dette fremkom. Hans Forlovelse i Norge havde Onkelen vistnok respekteret, om den havde været standsmæssig, men at hans Slægtning stod i Begreb med at indgaa en Mesalliance, kunde han ikke tilgive ham, og han blev derfor ganske forbigaaet blandt de arveberettigede til det af Geheimeconferentsraaden senere stiftede store Fideicommiss, idet denne næst efter sine egne Descendenter, der uddøde 1843, indsatte sin Hustrues Søstersønner af Slægterne Moltke og Scheel. Frøken S. H. Huitfeldt blev siden gift med Baron Iver Rosenkrantz til Villestrup.

H. J. Huitfeldt vendte altsaa tilbage til Norge og sin forlovede, med hvem han dog først holdt Bryllup i Eidsberg 17. Decbr. 1792¹⁾, efter at hendes Tante imidlertid var død 30. April s. A. Denne havde indsat Helene B. til sin Universalarving mod Udbetaling af et Par mindre Summer²⁾, og Arven

¹⁾ Vielsen forrettedes af Brudens Fætter, Sognepresten Professor J. N. Wilse, i hvis Hus hun dengang sandsynligvis har opholdt sig. Han tilføjer i Kirkebogen: „Efter Rescript af 16. Febr. 1790 viet uden foregaaende Trolovelse og Lysning af Prædikestolen, siden han er af Adel og i Rangen.“

²⁾ Norske Intelligentsedler 1792 No. 26 og 46. Cancelli-Indlæg i N. Rigsarch. af 15. Juni 1792.

angives at have udgjort c. 3000 Rdlr., hvilket satte Capt. Huitfeldt istand til senere at købe Gaardene Tobøl og Orderud i Enebak, af hvilke han beboede førstnævnte, efter at han 24. Februar 1804 havde erholdt Afsked med Majors Charakter og 180 Rdlr. i Pension; som Capitain havde han nemlig beboet Chefsgaarden vestre Veng i Enebak.

Han havde deltaget i Indfaldet i Sverige om Høsten 1788, idet nogle Compagnier af 2. Agershusiske Regiment vare commanderede med Nordenfieldske Regiment (General Mansbachs Brigade, Major de Seues Grenaderbataillon). Cantonnementet angives at være omkring Aasen; 18. og 19. Septbr. var han med Capt. Jens Brochmann paa Vestgaard ved Frederikshald ved en Vurdering af Heste, 27.—29. Septbr. ved Kvistrum, i Slutningen af Octbr. i Udevalla og Wennersborg og i Decbr. igjen i Christiania. Efter hans egen Beretning havde Officererne før Træfningen ved Kvistrum Bro (29. Septbr.) høitideligt lovet hinanden, at den, der fandt en Kammerat liggende haardt saaret paa Valpladsen, skulde give denne Naadestødet. Muligens var dette tildels foranlediget af Mistillid til Armeens Udrustning og Forsyning, ikke mindst med Hensyn til Lægevæsenet; imidlertid blev heldigvis Aftalen overflødig, idet det ikke var de Svenske Vaaben men efterfølgende Sygdomme, der anrettede det største Nederlag blandt Tropperne, medens selve Affairen ved Kvistrum, skjønt lidet blodig, dog var en Succes for de Norske Vaaben.¹⁾

En Omregulering efter Feldttoget synes at have overført Capt. Huitfeldts Compagni til 1. Agershusiske Inf. Regiment, men kort efter (formentlig i 1794) sees han at være forflyttet til Nordenfjeldske Infanteri-Regiment, ved hvilket han blev staaende, indtil han tog Afsked i 1804, da han fra Veng tilflyttede sin ovennævnte Eiendomsgaard Tobøl, som han beboede i 6 Aar. Grunden til, at han i en saa tidlig Alder tog Afsked fra Krigstjenesten, var nærmest den, at han nu var kommen i en ret god økonomisk Stilling ved Erholdelsen af det for Stamhuset

¹⁾ Jfr. Chr. Blangstrup, Begivenhederne i Norden i Efteraaret 1788, især S. 40—57 og 96.

Kaaseslund substituerede Fideicommis. Det var nemlig for anden Gang hendt Capt. Huitfeldt, hvad der kun yderst sjælden falder en Gang i et enkelt Menneskes Lod: Muligheden for at gjenoprette den økonomiske og dermed følgende sociale Decadence, hvori hans Familie i den sidste Menneskealder var geraadet. Ved den fra Struensees Fald bekendte General H. H. v. Eickstedts Død i Aaret 1801, vare de mandlige Descendenter af General Henrik Bjelke Kaas's to ældste Søstre uddøde, og den tredie Søsters, Birgitte Kirstine Kaas's, ældste Sønnesøn skulde nu efter Testamentet arve det af hendes Broder i 1766 oprettede Stamhus Kaaseslund, bestaaende af de to Herregaarde Boltinggaard og Rynkebygaard i Fyen (Ringe Sogn). Hverken Capt. H. eller hans to yngre Brødre opfyldte ganske de af Stifteren til Stamherren stillede Fordringer, men et Familieraad besluttede dog, at Liniens ældste Mand, Capt. H. J. Huitfeldt, uagtet sit uadelige Giftermaal skulde overtage Stamhuset, der imidlertid skulde bestyres af hans næstældste Broder, Capitain Nicolai Frederik Reichwein Huitfeldt, især da Stamherrens uadelige Hustru var uvillig til at bosætte sig i Danmark. En Contract herom oprettedes 1802 mellem Brødrene, hvorefter den yngste skulde svare Stamherren 1200 Rdlr. om Aaret. F. Huitfeldt tilflyttede nu Boltinggaard, hvor han imidlertid ikke var istand til at holde Sagerne gaaende stort over et Aarstid. Dels vare Tiderne meget mislige for Landmændene, dels havde General Eickstedt, som Hoffets Yndling, faaet kgl. Tilladelse til at bebyrde Godserne med en Gjæld af 42,000 Rdlr., til Trods for General Kaas's Testamente, og dels var Bestyreren ingenlunde sin Stilling voxen. Det kostbare Liv, han førte paa Gaarden, fuldendte Ødelæggelsen, og allerede i Decbr. 1803 maatte Godserne med kgl. Tilladelse sælges, og en Fideicommiscapital paa 48,000 Rdlr., der 25 Aar senere forøgedes med 10,000 Rdlr., substitueredes for Stamhuset, som herved antagelig reduceredes til en Fjerdedel af sin egentlige Værdi¹⁾. H. J. Huitfeldt havde saavel om

¹⁾ En udførligere Fremstilling af disse bedrøvelige Transactioner findes i Major Fritz Huitfeldts Biographi i nærværende Forfatters Efterretninger om Familien Sibbern S. 75—76.

Høsten 1801 som 1803 foretaget Reiser til Danmark i Anledning af Fideicommissets Antagelse og Salg og hjembragte fra disse Reiser en Del Sager (dog lidet fra Boltinggaard), hvilke endnu tildels ere bevarede i Familien.

Det har været omtalt som en Ros for Capt. Huitfeldt, at han, skjønt Familiens Omgang i det væsentlige var indskrænket til Omegnens Proprietairer, blandt hvilke der herskede megen Drik, ikke i mindste Maade forfaldt hertil, hvad der skal have været Tilfældet med baade hans For- og Eftermænd ligesom med saa mange nationale Officerer i Samtiden. — Skjønt tildels Moderen men endnu mere Farmoderen, Fru Birgitte Kirstine Kaas, Generallieutenant H. J. Huitfeldts Frue, havde næret litteraire Interesser, havde den tarvelige Opdragelse, han og hans Søskende fik i Hjemmet, ikke tilladt saadanne Tilbøieligheder at udvikles, om de overhovedet vare tilstede. I Enebak laa den Collettske Eiendom Fladeby, hvor Julen tilbragtes under Engelsk Selskabeligheds Former med en stærk Tilsætning af æsthetiske Nydelser, men skjønt Omegnens Honoratiores altid indbødes til at deltage i disse Festligheder, findes Capt. Huitfeldt og hans Frue ifølge den bevarede Del af „Fladebyjournalen“ kun en enkelt Dag i Julen 1802 at have været Gjæster paa Fladeby¹⁾. Ikke heller vides H. at have deltaget i Høstjagterne der paa Gaarden, uagtet han var en temmelig ivrig Harejæger. Derimod deltog han og hans Familie oftere i Selskabeligheden paa Proprietair Helle Juels Eiendom Vestby i Enebak, hvor den æsthetiske Underholdning ingen Rolle spillede, ikke engang i Bernt Ankers Nærværelse. Forøvrigt vides lidet om Familiens Liv i Enebak; det omtales i en Notits i Christiania Intelligents-Sedler for 1807 (No. 92 S. 3), at der hos Major Huitfeldt paa Tobøl ved et Middagsselskab 5. Novbr. var forsøgt med Spising af Hestekjød (et halvtaarsgammelt Føl), som af samtlige tilstedeværende var befundet velmagende. Dette hørte til de mange Forsøg, som anbefaledes af Samtidens Patrioter og Statsøkonomer i disse Krigens og Surrogaternes Aar. I 1808 tilbød han at

¹⁾ H. J. Huitfeldt, Christiania Theaterhistorie I S. 325. A. Collett, Familien Collett S. 67.

skjænke 150 Rd. aarlig til Statens Tarv, saalænge Krigen varer¹⁾, ligesom han ogsaa 19 April s. A. bemyndigedes til efter hans Tilbud af 18. s. M. at føre Commandoen over Almuen af Enebak og en Del af Høland samt at ansætte Underofficerer, hvilket indberettes 23. s. M. til Prins Christian August²⁾.

I Aaret 1809 solgte Major H. sine to Gaarde i Enebak og flyttede i Januar 1810 til Christiania, hvor han det første Halvaar boede tilleie, men derpaa købte han ved Skjøde af 17. August 1810 Gaarden No. 392 i Nordre Gade (fra 1840 No. 25 i Agersgaden) af Generalkrigscommissair Mogens Lindes Enke, Birgitte Marie Rick, for 7000 Rdlr. D. C. og tilflyttede den samme Høst. Til Gaarden hørte en temmelig stor Havetomt eller Baggaard, der tildels benyttedes som Opholdssted for flere Slags levende Dyr, navnlig i nogle Aar Harer, der her trivedes og formerede sig³⁾. Haven udgjør nu en Del af Storthingsbygningens og Rigsarchivets Tomt samt den øverste Del af Storthingsgaden, medens selve Gaardens Tomt nu er en Del af den aabne Plads, hvorpaa Joh. Herman Wessels Buste blev reist i Aaret 1885. Denne Tomt laa imidlertid dengang flere Alen høiere end nu, idet den optoges af det saakaldte Bukkebjerg, der senere er helt bortsprængt. I dette Hus tilbragte nu Major H. og hans Frue de sidste 22 Aar af sit Liv og førte et meget gjæstfrit Hus, hvor Slægt og Venner, Bekjendte fra Landet og Armeen m. fl. gjerne og stadig færdedes; der berettes, at en Optælling af alle dem, der i Løbet af et bestemt Aar passerede Husets Port, som nemlig efter Datidens Skik altid holdtes lukket, skal have beløbet sig til 10 à 11,000, hvilket omtrent svarer til Byens daværende Folkemængde. H. J. Huitfeldt døde af et Mavetilfælde efter 13 Dages Sygdom i Christiania 9. Februar 1832; paa hans Begravelsesdag blev hans Enke syg af en lignende Sygdom og afgik ved Døden 11. Marts s. A. De bleve begravne

¹⁾ Chra. Intelligentssedler 1808 No. 81 bl. patriotiske Gaver til Armeen. Tilstaaelse for Modtagelsen i Agersh. Stifts Journal 1808 No. 3847 og 9 April 1808 (fol. 170).

²⁾ N. Rigsarchiv, Agersh. Stifts Journal 1808 fol. 191 og 195.

³⁾ Se F. O. Juell, En gammel Jægers Meddelelser S. 129.

ved hinandens Side paa den militaire Kirkegaard i Christiania, han 16. Februar og hun 15. Marts; et Jernmonument viser endnu Stedet. En Skildring af hende fra det Aar, Familien tog Bopæl i Christiania, haves i den som Forfatterinde bekendte Fru Christiane Korens Dagbog for 1. Octbr. 1810. Der havde Dagen forud været Selskab paa Tøien (ved Christiania) hos Magistratspræsidenten Johan Lausen Bull, hvorfra Fru Koren beretter: „Fru Huitfeldt, et af mine første Bekjendtskaber i Norge — hun var en Jomfru Bierregaard fra Eidsberg — og min Wilhelms Gudmoder, havde jeg ikke seet i 12 Aar, og vemodigglad saa jeg den fromme Helena igjen, som viste mig unge, fremmede Skriverkone saa meget Venskab fra første Øieblik, vi bleve kjendte. Hun er virkelig grim og i ingen Henseende af denne Verden, men de Forbindtligheder, hun og hele hendes Venne- og Slægtskabs-Kreds har paalagt mig, blive ligefuldt de samme og ældes ikke, fordi det indre Menneske, Gud være lovet, ikke ældes og falder sammen som Støvet, der omgiver det. Hendes Mand, ligeledes en gammel Bekjendt, tog mig tilbords.“¹⁾ — Hun beskrives ellers som en liden venlig og velvillig Kone af en lidt timid Karakter. Navnlig var hun ængstelig i Tordenveir; i Gaarden i Agersgaden paavistes i nærværende Forfatters Burn-dom et Værelse mod Haven, hvorhen hun under saadanne Forhold trak sig tilbage; Vinduernes indvendige Trælemmer lukkedes, Lys bleve tændte, og selv klædte hun sig i Silke, der ansaaes for et godt Beskyttelsesmiddel mod Lynnedslag.²⁾ Selvfølgelig har Faderens ovenfor berettede Skjebne havt sin Indflydelse til at skærpe Frygten hos hende ligesom hos den ovenomtalte Halvbroder, men ogsaa tidligere var Fasteren Maren Bierregaard, gift med Sognepresten til Sønborg Peder Wilse, bleven slaaet til Jorden af Lynild et halvt Aars Tid før Sønnens, den senere Professor og Sogneprest J. N. Wilses, Fødsel, hvilket han mente var Grunden til, at han ikke taalte Glimtet af Lynild.³⁾

¹⁾ Meddelt af Professor Dr. L. Daae efter den haandskrevne Dagbog, der bevares i Familien.

²⁾ En Parallel hertil findes i Fritz Reuters Dörchläuchting, Cap. 9.

³⁾ J. N. Wilse, Reise-Iagttagelser V S. 171.

Major Huitfeldts og Frues Børn, der alle vare fødte paa vestre Veng i Enebak, vare foruden en dødfødt Datter (1793) følgende tre: 1) Valentin Wilhelm Hartvig Huitfeldt (-Kaas), f. 13. Januar, døbt 16. Marts 1795, † i Christiania 25 Octbr. 1881, Besidder af det Kaaseslundske Fideicommiss, gift 23. Juni 1824 m. Anne Margrete Brochmann, f. 8. Septbr. 1801, † 10. Juli 1870. 3 Sønner. 2) Ingeborg Christine H., hjemmedøbt, i Kirke 3. April 1800, begr. 6. Septbr. 1801. 3) Nicolai Frederik Reichwein H., hjemmedøbt, i Kirke 13. Decbr. 1801, † 5 August 1807. Meddens sidstnævnte var opkaldt efter Faderens Broder, bare de to ældste hans Forældres Navne; det er ret betegnende for Datidens Forhold, at dengang Moderen skulde opkaldes, maatte Sønnen tilskrive hende for at spørge om hendes Fornavn, som han aldrig havde hørt nævne i Hjemmet.

. A. 18. *Anne Livia Bierregaard* døbt i Lardal 2. Septbr. 1762. Fadderne vare Hans Jacob Hiort, der dengang opholdt sig i hendes Faders Hus for at forberedes til Examen art., samt 4 Bønderfolk. Hun er utvivlsomt opkaldt efter Sognepresten til Ramnes, Hr. Christian Arboes, første Hustru Anne Livia Wølner. Hun findes begravet i Eidsberg 22. Juli 1776 og maa formentlig have opholdt sig hos Fætteren, daværende Premierlieutn. N. W. C. Bierregaard paa Skaarer. Hun angives i Kirkebogen urigtigt at være 16 Aar gl.

Laurits Bierregaard, den anden af Niels B.s Sønner fra Nørre-Vinkel, var født 31. Marts 1709 paa Nørre-Vinkel ved Lemvig i Jylland og gik ligesom Broderen Niels B. i Viborg Skole siden 1720, hvorfra han dimitteredes i Aaret 1728 af Rectoren, Mag. Niels Schive; opholdt sig derpaa i 6 Aar i Kjøbenhavn, indtil han 1733 tog Attestats. Han skal 1734 først være bleven kaldet til personel Capellan til Lom, men blev imidlertid s. A. af Rector Mag. Jacob Rasch antaget til Hører i 4de Lectie ved Christiania Kathedralskole og 1737 i 5te Lectie sammesteds af Rectoren Mag. Erik Arbin. 1743 tog han Magistergraden og blev 24. Juli 1744 udnævnt til Sogneprest i

Eidsberg i Smaalenene (ordineret 1. Septbr.)¹⁾. Her afgik han ved Døden 9. Decbr. 1769 og blev begravet 19. s. M., i hvilken Anledning Søstersønnen Mag. J. N. Wilse, Sogneprest til Spydeberg, har udgivet „Nogle Poetiske Sørge-Linier, sluttede med en Sørge-Ode“, trykt i Christiania paa 2 Folioblade hos S. C. Schwach. Ogsaa om ham har det været berettet, at han blev syg i Kirken og døde kort efter, men dette er muligens en Forvexling med Broderen Niels B. i Lardal. Medens han endnu var Collega ved Skolen i Christiania, blev han 27. Januar 1741 gift sammesteds²⁾ med Helle Cornisch, f. i Christiania 4. April 1708, døbt 7. s. M. med Faddere: Peder Pedersen Müller, Hans Andersen, Jochum Andersen, Mad. Colletts og Maren, Ole Paulsens, † i Eidsberg 20. August 1766; hun var en Datter af Willum Cornisch³⁾, Handelsmand i Christiania († 24. Janr. 1724), og Karen Andersdatter, der senere blev gift med Werner Soelgaard, ligeledes Handelsmand i Christiania. I dette Ægteskab fødtes en Søn og en Datter. 1768 indgik Mag. L. Bierregaard i nyt Ægteskab med Catharina Dorothea Kaae, ældste Datter af Jacob Kaae og Matthia Madsdatter Berg, født i Christiania og døbt sammesteds 26. Octbr. 1720; i Kirkebogen er kun Navnet Dorothea indført. Fadderne vare Commerceraad James Collett og Hustru, Antoni Møller, Peder Leuch og Karen Madsdatter. Samme Aar, hun blev gift, arvede C. D. Kaae ifølge Testamente af 27. Februar 1765 300 Rdlr. efter en Slægting af sin Fader Jochum Jochumsen Blancke, der afgik ved Døden i Christiania 29 Septbr. 1768 i hendes Svogers, Generalauditeur Peter Friderichsens Hus. Selv døde hun paa Enkesædet Revaa i Eidsberg 30. April 1792, 74 (o: 71½) Aar gl. (begr. v. Eidsberg 8. Mai), og havde ved Testamente af 4. Novbr. 1791 (confirm. 15 Juni 1792) indsat til Uni-

¹⁾ Hans første Indførsel i Eidsberg Kirkebog er af 19 Trin. Søndag (4. Octbr.) 1744 og sidste af 3. Decbr. 1769. I den 1. Januar 1759 paabegyndte Bog antegner han: Cuique observanda sit regula uti norma vitæ et metæ: Pasce tibi commissum gregem, ante gratiam acue legem, nova promens et vetera, fidem urgens et operam.

²⁾ Viet efter Kongebrev af Stiftsprovst Gunder Wegersløv.

³⁾ Uden Tvivl ham, der findes paa den Tonsbergske Stamtavle i Personalh. Tidsskr. 2 R. III S. 26, og som var døbt i Skien 13 Decbr. 1676.

versalarving sin Mands Broderdatter, Helene Bierregaard (gift s. A. med H. J. Huitfeldt, se ovenfor S. 212) „i Betragtning af hendes i en 20 Aars Tid beviste kjærlige Tilsyn og Opvartning baade i syge og sunde Dage“ mod en Udbetaling af 100 Rdlr. til hendes Søstersøn, Jacob Friderichsen, Sogneprest i Nordlandene, hans ældste Datter, Matthæa Fr.¹⁾, og 100 Rdlr. til hendes Stifsøn Ritmester Bierregaards Datter Laurentia, samt 10 Rdlr. til de mest trængende i Herlands Annex, hvor Revaa ligger²⁾).

Mag. L. Bierregaard roses som meget retskaffen, from og elskværdig, Egenskaber, der ogsaa tillægges hans første Hustru, medens den anden omtales som myndig og ikke let at omgaaes. B. Svendsen anfører i sine haandskr. Efterretn. om Geistligh. i Chra. Stift, at „Mag. B. stod i megen Yndest hos høje og lave, og ved sin venskabelige Brevvexling var han meget bekjendt. Han var nødt til at føre adskillige Processer, hvoraf de fleste gik til Høiesteret, hvilke førtes med Fogden Fehmann paa Grund af dennes tiltagne store Myndighed og Iver, da han vilde tage det paa samme Fod som i Fædrenelandet Sverige.“ — I N. Rigsarchiv (Personalia, Bierregaard) bevares Documenterne i en Sag mellem dem fra Aarene 1749—50. 29. August og 27. Decbr. 1749 havde Foged og Kammerraad Peter Fehmann³⁾ fra Kolstad i Eidsberg indgivet Klage til Biskop N. Dorph over Mag. B., hvilket dog mest synes at være Chicanerier, idet han anker over, at Prestens Prædikener og Skriftetaler er lidet udarbeidede, at

¹⁾ Se Erlandsen, Biogr. Efterretn. om Geistl. i Tromsø Stift S. 48 f.

²⁾ N. Rigsarch. Cancelli-Indlæg 1792, 15. Juni. Norske Intell.-Sedler 1797 N° 26 og 46. Mag. Bierregaards 2^{den} Hustru skal ved sit Giftermaal have faaet Mandens to Broderdøtre fjernede fra Huset, men da han snart blev syg, og Længselen efter dem mentes at have Del deri, kom de (eller i alle Fald Helene) atter tilbage.

³⁾ Han var Svensk af Fødsel og Foged i Rakkestad, Heggen og Frøland 1745 - 1751, da han 20. Septbr. fik kgl. Tilladelse til at sælge Embedet for 3000 Rdlr. Han blev siden Justitsraad og Præsident i Thronhjelm 1754—56, da han 26. April atter fik Tilladelse til at sælge dette Embede for 4412 Rd. Han var lidet agtet og gift m. en Datter af Kong Fred. V og hans Maitresse, den saakaldte „Frøken“ Casandra Brockenhus Bonde. Se Saml. t. d. norske Folks Spr. og Hist. IV S. 319 f. og (Norsk) Hist. Tidsskr. 2 R. II S. 122.

han reiser altfor ofte paa Besøg, gjør Vanskeligheder ved Communionen, ikke ordentlig overholder Tiden for Gudstjenestens Begyndelse, blander sig i verdslige Forretninger, idet han stifter Forlig, skriver Suppliker, paabyder Collecter etc. etc. Biskoppen synes kun at have lagt liden Vægt herpaa efter at have modtaget B.s Svar paa Ankerne, og denne opsætter 14. Mai 1750 en Del Punkter til et for F. temmelig graverende Forlig, der dog ikke kom istand, idet et Kongebrev af 4. Juli 1750 paa-lægger Stiftamtmand F. O. v. Rappe og Biskop N. Dorph at undersøge og paakjende Sagen, hvorefter disse 27. Aug. indkalde Parterne til at møde for dem 19. Novbr. 1750 i Christiania Kirkes Domcapitel, men under 10 Novbr. tilskrive de i Fællesskab Commissionen, at de 4. s. M. ere komne til Enighed med hinanden.

Mag. Bierregaard betegnes 1754 af Oberst H. E. v. Lützwow som „den raisonableste og artigste Prest med iblandt alle dragonudredende geistlige, ja en Extract af en føielig Mand.“¹⁾ B. stod dengang paa Reise til Kjøbenhavn og Jylland, formentlig for at besøge sine Slægtninge paa begge Steder. En Følge af Reisen var det maaske, at han 1758 i Heldum Kirke lod opsætte det ovenfor nævnte Epitaphium over sine Forældre, hvis Indskrift vil blive meddelt nedenfor.

Mag. J. N. Wilse, der tilbragte Julen 1762 og et Fjerdingaar af 1763 paa Eidsberg Prestegaard hos sin Morbroder Mag. L. Bierregaard, giver et smukt og sympathetisk Billede af dens Beboere. Det heder bl. a.: „Jeg blev paa Eidsberg Prestegaard modtagen af en kjær Morbroder Mag. Laurits Bierregaard, Sogneprest paa Stedet, med aabne Arme og nød ei aleneste i Juletiden men og siden godt af hans velbekjendte Gjæstfrihed, da intet var ham kjærere end at se enhver fornøiet hos sig; i Mine, Tale, Pen og Tjenstfærdighed i Gjerningen har jeg ei kjendt hans Lige i hans Stand, men saaledes var hans Charakter. Dog gik hans Gjæstfrihed ei udenfor Fornuften og de nødvendige Husholdnings-Grændser; thi han førte en ordentlig og tarvelig Husholdning i

¹⁾ Brev af 1. Mai 1754 bl. 2. Søndenfj. Drag. Reg. Docum. i Norske Rigsarch. med et vedliggende Brev fra B.

det daglige Liv. og da han havde et eneste Barn i Live, som siden blev Capitain ved Dragonerne, vare alle, men især de militaire af Stand og af fornuftig og artig Levemaade, ham særdeles velkommen. Hans Hustru, født Cornisch, var bekendt for hendes Huslighed og iøvrigt af samme Charakter som hendes Mand. Vel var min Morbroder, skjønt han havde skønne Attestata og i nogle Aar havde været 5te Classis Collega i Christianiæ Cathedralskole, dog derfor ikke af det Slags Lærde, som have gjort sig bekendte ved Skrifter, men han vidste at skrive og tale heldig, i hvad han havde Indsigt udi, besynderlig i det Juridiske; det, som gjorde ham elskværdigere, end om han havde besiddet stor Lærdom med mindre Nedlædighed og Behag, var, at han elskede dem, som havde lagt sig efter en og anden Kunst og Videnskab, skjønt han enten ei selv havde lagt sig derefter eller ei synderlig forstod samme, og syntes i Almindelighed vel om dem, som især i Ungdommen brugte deres Genie og Talenter.“ Senere tilføies: „Ved Siden af denne Lovtale kunde jeg og sætte det, som hos den gode Mand ei kunde roses, men dette var Skrøbeligheds-Synder, did man regner dem, som Subjectet ei tror at være Synd; f. Ex. saa utrættelig min Morbroder var i sine Breve, saa extravagant var han i at spække dem med Complimenter.“

Om hans Hustru beretter Wilse: „Min Tante viste mig adskillige Prøver paa hendes Husflid; i de sidste 16 Aar havde hun ladet væve over 5000 Alen Lærred i Huset, foruden hvad hun uden Huset havde ladet væve af alle Slags, især Vadmél, hvilket oftest er af den Finhed, at det beredes videre som Klæde til Presteklæder, daglige Officermondurer, Fruentimmer-Frakker og mere. En Alen Vadmél, $\frac{5}{4}$ Alen bredt, koster 20 Sk., 1 Alen grovt Lærred 16 Sk. og uldent, stribet Tøi 24 Sk. Alen. Foruden Væversker havde man paa Prestegaardens Grund de fleste af de nødvendigste Haandverksfolk, dog uden at man forlanger, at hver bliver kun ved et Haandverk; en Urtegaardsmand, Slagter, Jæger og Fisker fandtes her i en Person. Min Tante forstod sig vel paa at conservere alle Slags Havesager Vinteren over; man er hermed nok saa omhyggelig som i Dan-

mark, dog ikke gemen Mand i Bondestanden, hvilke overlader alt vegetabilsk, endog om Sommeren, til deres Fæ og kalder os ved vor bedste Salat for Græsædere; hun havde to Slags grønne Erter at fremsætte for os paa Bordet, Persilie nedsaltede hun smaaskaaren, dels nedlagt i Smør, dels tørret i Skyggen, gjemt i Kræmmerhuse, dels tørret og pulveriseret. Portulak i tynd Eddike, stedse færdig til Salat, saa og nedsaltet til Mos havde hun og; af Syrer og Karve havde hun grønne Retter til rede, naar hun vilde; tørre Blaabær og Hyben samt Kirsebær til kjølede Supper og Æbler bevarte hun i Linavner.“ — Han beskriver nu endvidere Selskabeligheden og Underholdningen i Prestegaarden, Besøg med Prestefamilien hos Bønderne, disses Dans og Musik m. m.¹⁾

Af Mag. L. Bierregaard og hans første Hustru samt Datteren, der døde i Femaarsalderen, existerer der gode Portraiter, sandsynligvis malede af den i sin Tid anseede Maler Matthias Blumenthal, der forøvrigt malede i næsten alle Genres. Billederne vare af Sønnens Enke skjænkede til Herlands Kirke, men udleveredes igjen snart efter af Kirkeeieren til Sønnedatteren, Jomfru Cathrine Dorothea Bierregaard, hos hvem de forbleve paa Kirkerud i Nordby Sogn, indtil de i 1850-Aarene overdroges til nærværende Forfatter²⁾, der ligeledes af hende har faaet en Sølv-Spylkum, der har tilhørt Mag. Bierregaard. En Sølvthekande er i en Descendents Besiddelse paa Frederikshald³⁾.

Paa det ovennævnte Portrait af Mag. B. er malet et Slags Vaaben, delt i 3 Dele, samtlige blaa; i Skjoldfoden sees et stort Antal smaa hvide Punkter eller Prikker; i det høire Feldt 2 sorte Vinkelhager, omgivne af 3 hvide Stjerner, maaske til Erindring om Nørre-Vinkel; i venstre Feldt en hvid Gaard paa et sort Bjerg (Bierregaard). Paa Hjelman 2 hvide Veselhorn. Broderen, Sogneprest N. Bierregaard, brugte et Segl, hvori sees en Gaard paa et Bjerg, paa hver Side af dette et høit, smalt Træ; paa

¹⁾ J. N. Wilse, Reise-Iagttagelser I S. 56, 247, 280 ff. V S. 289.

²⁾ Jfr. C. J. Anker og H. J. Huitfeldt-Kaas, Katalog ov. malede Portraiter i Norge S. 13.

³⁾ En kort biographisk Notits om Mag. L. Bierregaard findes i L. Daes

Hjelmen 2 Vinger. Som Signet brugte Mag. L. Bierregaard derimod en Fortuna paa en bevinget Klode i Skjoldet; paa Hjelmen en opspringende halv Hjort, paa Siderne Bogstaverne L. B. Dette Signet anvendtes ogsaa af hans Søn, Ritmester N. W. Bierregaard, og dennes Datter Laurentia Helene B., skjønt Ritmester B. ogsaa brugte et Segl af samme Indhold som Mærket paa Faderens Portrait. Sorenskriver Mads Bjerregaard i Gudbrandsdalen (se Stamtavlen S. 229) benyttede et Signet, hvori en Gaard laa ved Foden af et Bjerg.

Mag. Laurits Bierregaard havde ingen Børn i sit kortvarige andet Ægteskab. De to ovennævnte Børn af første Ægteskab vare en Søn Niels Wilhelm C. Bierregaard og en Datter *Maren Kirstine B.* Sidstnævnte blev født paa Eidsberg Prestegaard 27. Februar 1745 og døbt 7. Marts s. A. Hendes Faddere vare Fru Oberauditeur Colstrups, Mad. Ramshart, Maren Bergmann, Oberstlieutn. Rasch, Major de Bechsted, Hr. Gerbrand Normann¹⁾. Hun afgik allerede ved Døden 17 August 1750, 5 Aar 5 Maaned og 3 Uger gl. og begravedes ved Eidsberg 24. samme Maaned. Det ovennævnte Portrait af hende siges malet efter hendes Død.

Sønnen *Niels Wilhelm Cornisch*²⁾ *Bierregaard* fødtes i Christiania 27. April 1742 og døbt 7. Mai s. A. af den residerende Capellan til Vor Frelzers Kirke Hans Borch med følgende Faddere: Werner Soelgaards Hustru, Krigsraad Blix's Hustru, Demois. Ellen Helena Rasmusdatter³⁾, Stiftsprovst Wegersløv, Rector Arbin og Hans Andersen⁴⁾. Han blev 27. Novbr. 1759 Fændrik ved

Efterretn. om Christiania Cathedralskole S. 47 (Sep. Aftr. af Ill. Nyhedsbl. 1858). Af utrykte Kilder ere benyttede: hans egne Optegn. i hans Bibel, Indskriften paa hans Portrait, Ordinationsprot. i N. Rigsarch. og B. Svendsens Mscr. om Geistligh. i Chra. Stift.

¹⁾ Moderen introduceret 11. April 1745. Mag. B. noterer 12. Mai 1767, at da vare Moder og Datter og samtlige Faddere døde.

²⁾ Dette sidste Navn findes ikke i Ministerialbogen eller Faderens Optegnelser men indkommer først senere i Militaircalenderne. Ifølge Ministerialbogen var Daabsdagen 25 April.

³⁾ Hun døde paa Eidsberg Prestegaard 1757 og begravedes 7. Decbr. Mag. Bierregaard kalder hende „Søster“, formentlig en Slægtning af hans Hustru.

⁴⁾ Formentlig en Broder af Barnets Mormoder, Werner Soelgaards Hustru, se ovenfor S. 219.

Frølandske Compagni (Oberstlieutn. B. H. v. Lützwow) af 2. nat. Dragon-Regiment under Generalmajor H. E. v. Lützwow, avancerede 1. Januar 1766 til Secondlieutenant ved Hølandske Escadron af 1. Søndenfjeldske Drag. Reg. og blev 8. Februar 1769 Premierlieutenant ved 2. Søndenfjeldske (senere Smaalenske) Dragon-Regm., ved hvilket han 10. Juni 1785 blev Capitain (Ritmester). Han dimitteredes af Tjenesten 1789 og afgik efter 14 Dages Sygdom ved Døden paa Skaarer i Herland Sogn (Eidsberg) 22. Juli 1813¹⁾, begr. 27. s. M. Registrering holdtes 2. August. Han var 2 Gange gift; 1ste Gang 13. Decbr. 1770 med Karen Margrete Aalborg, f. 14. Januar 1753 † af Koldbrand 13. April 1794 og begr. 24. s. M. ved Eidsberg²⁾. Hun var Datter af Provst og Sogneprest til Rakkested Jens Aalborg og hans anden Hustru Karen Jacobsdatter Kaae. I dette Ægteskab fødtes 12 Børn. 2den Gang blev Ritmester B. gift 6. April 1797 m. Georgine (Jørgine) Brochmann, døbt i Agers Kirke 12. Mai 1751 (med Faddere Peder Smith og Hustru, Søren Roede, Michel Rasch, Anne Maria Flyg), død paa Skaarer 12. Mai 1825, 74 Aar gl., Datter af Christen B. paa Abildsø i østre Aker og dennes første Hustru Karen Hansdatter Brochmann. Vielsen foregik i Nordby Kirke (Aas Sogn) ved Broderens, Lieutn. Jørgen Brochmanns, Gaard Kirkerud. Saavel denne som den anden Broder, Capt. Diderik Hegermann B., vare Forlovere. Dette Ægteskab yar børnløst, og hun havde til sin Arving indsat Ole Smith paa Skaarer i Eidsberg, der averterer hendes Dødsfald³⁾.

Ritmester N. W. Bierregaards 12 Børn, der ikke alle gjorde ham Glæde, vare følgende:

1. *Helle Cathrine Bierregaard*, f. 1. Janr. 1772⁴⁾ og døbt i Herlands Kirke 9. s. M. Hun døde allerede 18 Septbr. s. A. og begravedes 22. s. M. paa Eidsberg Kirkegaard.

2. *Laurits Bierregaard*, f. 3. Juni 1774, døbt i Herlands

¹⁾ Se Christiania Intelligents-Sedler for 30. Juli 1813 (No. 61).

²⁾ Kirkebogen angiver Begravelsesdagen til 17. April og Dødsaaarsagen „Morder-Passion“; dog er Indførselen først skeet en Maanedstid senere.

³⁾ Se Rigestidenden for 11. Juli 1825, Tillæg.

⁴⁾ Ikke 1771, som Faderens Optegnelser lyde.

Kirke 10. s. M. Han døde 8. April og begr. 12. s. M. 1775 paa Eidsberg Kirkegaard.

3. *Karen Bierregaard*, f. 19. og døbt ved Herland 25. Juni 1775. Hun døde ugift i Aaret 1825, efterladende en uægte Datter.

4. *Laurentia Helene Bierregaard*, f. 17. og døbt 25. Februar 1777 ved Herland. Hun kom i Aaret 1794 i Huset hos daværende Capt. H. J. Huitfeldt paa Veng i Enebak, gift med Faderens Cousine, og flyttede med dem 1804 til Tobøl og 22. Janr. 1810 til Christiania, hvor hun tildels bestyrede deres Hus og gennem sin Tante udøvede en betydelig Indflydelse deri, neppe altid til dets Gavn. Efter dette Ægtepars Død 1832 kom hun i Sønnens, V. W. H. Huitfeldts, Hus, hvor hun efter flere Aars tiltagende Skrøbelighed og Sløvhed døde ugift 31. Decbr. 1857 Kl. 12¹/₄ Form. og blev begravet paa Vor Frelsers Gravlund 5. Janr. 1858.

5. *Jens Bierregaard*, f. 19. Janr. 1778 og hjemmedøbt, Daaben confirm. i Herlands Kirke 1. Februar¹⁾ s. A. (4 Sønd. eft. Epiphan.). Han døde samme Aar 11. Juli og blev 14. s. M. begravet ved Eidsberg.

6. *Maren Christine Bierregaard*, f. 25. Janr. 1779 og hjemmedøbt 29. s. M., Daaben confirm. v. Herland 14. Febr. (Fastelavns Søndag), Hun døde 8. Novbr. 1810 efter et børnløst Ægteskab med Proprietair *Jonas Widing* i Ullensager, der siden ægtede Frederikke Catharine Pihl, f. 1767. (Se Lengnicks Stamtavle over Familien Pihl).

7. *Jens Jacob Bierregaard*, f. 7. August og døbt 13. s. M. 1780 i Herlands Kirke. Han døde 23. og begravedes 26 Janr.²⁾ 1781 ved Eidsberg.

8. *Anne Livia Bierregaard*, f. 26. August 1781 og døbt 9. Septbr. s. A. i Herlands Kirke. Hun opdroges i Sorenskriver Nors's Hus og opholdt sig senere i nogle Aar i Kjøbenhavn hos Cancelliraad(?) Wilses Enke samt efter Hjemkomsten til Norge i

¹⁾ Ikke 12 Febr., som Faderen opgiver.

²⁾ Kirkebogen har 25 Janr.

længere Tid hos Lieutenant J. Brochmann paa Kirkerud i Nordby Sogn (Aas), hvor en yngre Søster tidligere var optaget i Huset. Hun døde ugift paa Rigshospitalet i Christiania i August 1833 og begravedes 28. s. M.

9. *Marthe Dorothea Bierregaard*, f. 5. og døbt 13. Juli 1783 i Herlands Kirke. Hun døde 13. og begravedes 19. Septbr. s. A. ved Eidsberg¹⁾.

10. *Catharina Dorothea Bierregaard*, blev født 29. Juli og døbt 5. August 1785. I Aaret 1803 kom hun i Huset hos sin Stifmoders Broder, Lieutenant Jørgen Brochmann paa Kirkerud i Nordby Sogn (Aas) og forblev sammesteds efter dennes Død 1841 hos hans Enke, Elisabeth f. Thorne († 1846), stadig som Deltagerinde i Husets Bestyrelse. Senere boede hun paa forskellige Gaarde i samme Sogn og døde ugift paa nordre Nordby 14. August 1869. Hun er begravet paa Nordby Kirkegaard ved Lieutenant Brochmanns og hans Hustrues Side.

11. *Anne Cecilie*²⁾ *Bierregaard*, f. 2. Marts 1788 og hjemmedøbt 5. s. M.; Daaben bekræftedes ved Herland Dagen før Skjærtorsdag (19. Marts), da ogsaa Moderen introduceredes. Hun døde 29. Septbr. og begravedes 3. Octbr. 1789.

12. *Else Kirstine Bierregaard*, f. 29. Januar 1793 og døbt 7. Febr. s. A. (Moderen introduceret 3. Marts), opkaldt efter „den afdøde værdige Fru Bassøe og Jomfru Datter“. Hun var gift med Lensmand i Aas Sogn Levor Christian Schubart, der var døbt i Svenne (Flesberg) 10. Sønd. efter Trinitatis (8. Aug.) 1779 og døde 11. Juni 1831, begr. 17. s. M. Han var en Søn af Holzførster Johan Daniel Schubart (f. 1750 † 1789) og Marit Levorsdatter. I Aaret 1850 emigrerede Lensmand S.s Enke tilligemed Børnene Carl Christian (f. 1821 † 1868) og Martinius Laurits (f. 1824 † 1879), dengang Bogtrykkersvende, Caspar Daniel, f. 1829, Bøsemagersvend, senere Jernverksbestyrer i Brooklyn, og Døtrene Caroline Mathilde, f. 1826 † 1873, og Leonore Mariane, f. 1838 † 1881, til de forenede Stater, hvor en ældre Søn Niels Bierregaard S.,

¹⁾ Kirkebogen angiver Begravelsesdagen til 10. Septbr. og Alderen til 9 Uger.

²⁾ Kirkebogen har Helle Cecilia, som neppe er rigtigt. Hendes Død anføres ikke i Eidsbergs Kirkebog.

f. 1818 † 1889, allerede siden 1840 var bosat som Ingenieur i Providence (Rhode Island). Samtlige Børn ere gifte. Den ældste Søn Johan Wilhelm Schubart, f. 1816 † 1887, Sømand, forblev i Norge (Drøbak). Hun døde i Providence om Høsten 1863, og hendes Descendenter i Amerika udgjorde da 38 Personer.

Foruden den ovenomtalte Jydske Slægt Bierregaard har der i Norge levet en Familie, ligeledes af Jydsk Herkomst, der skrev sit Navn Bjerregaard, og som havde dette Navn fra cognatiske Slægtninge, medens den selv tidligere havde brugt Familienavnet Broch. Nogen Sammenhæng mellem disse Slægter, hvilken deres Medlemmer i sin Tid antog fandt Sted, har dog hidtil ikke kunnet paavises, og Stedsnavnet Bjerregaards Hyppighed i Danmark gjør ikke Sandsynligheden heraf synderlig stor. En Stamtavle over denne Slægt, hvortil Supplementer ere modtagne fra Capitain A. Seedorff¹⁾, meddeles omstaaende.

En nulevende Norsk Slægt har intet at gjøre med disse to Familier, idet dens Navn ogsaa oprindeligt lød noget anderledes, men senere tillempedes efter de ældre, da vistnok i Mandslinien allerede uddøde Slægters Skrivemaade. Endvidere har der i Norge og Danmark levet en Del Personer af et ligelydende Navn, der ikke kunne henføres til nogen af de nævnte Familier, og som vistnok snarest have sit Navn fra en af de andre Danske Localiteter af samme Ordlyd. Foruden dem, der findes i Wiibergs Alm. Dansk Præstehist. samt i Nyerups og Erslews Forfatterlexica, kunne følgende her mærkes til mulig Hjælp for andre Genealoger:

¹⁾ Fra ham er ogsaa modtaget efterfølgende Oplysninger fra Nibe Skifteprotokol, som ikke have kunnet finde Plads paa Stamtavlen: Under 16. Janr. 1755 findes anført Skifte efter Hans Christensen Nørs Hustru, sal. Maren Laursdatter Bierregaard. — 6. Janr. 1761 Skifte efter Skipper Niels Laursen Bierregaard. Enken hed Dorothea Sørensdatter. Børnene vare 1) Laurits Nielsen B. i sit 6te Aar og 2) Anna Catharina Nielsdatter B. i sit 9de Aar. Til Børnenes Værge beskikkes Mads Bierregaard og den fødte Værge Søren B. i Aalborg. — 22. Novbr. 1773 Skifte efter afg. Veier og Maaler i Nibe Jens Bierregaards Enke, Elisabeth Marie Sterm, som var død samme Nat. Arvingerne vare hendes Søster og en Broderdatter.

Mads Bjerregaard i Nibe, † 1768, * *Sidsel Simonsdatter Kaakte*, † 1779.

<i>Søren Bjerregaard</i> , † 1771, ugift.	<i>Jens Bjerregaard</i> , f. 1739, conditionerede p. Viffertsholm 1771, † i Nibe 15. 12. 1824, uden Børn.	<i>Anne Klitgaard Bjerregaard</i> , * Jochum Broch, Kjøbmand i Nibe, lev. 1771, var † 1779. (2 Sønner antog Moderens Navn).	<i>Karen Kirstine Bjerregaard</i> , 21 A. g. 1771, hjemme hos Moderen.
<i>Thomas Bjerregaard</i> f. 6. 3. 1743, † 9. 4. 1817, Pagehovmester, senere Auctionsdirecteur i Christiania, Justitsraad. * <i>Frederikke Birgitte Arnkjel</i> , f. 31. 12. 1744, † 181...	<i>Nils Broch</i> , var Børgermester, Byfoged, By- og Raadstueskriver, Veier og Maaler etc. i Nykjøbing p. Falster 1793 og endnu 1819. boede ibid. 1825; var 1822 gift, men uden Børn.	<i>Thrine (?) Broch</i> lev. 1825 i Nibe (?) som Enke efter (N. N.) Hinnerup.	<i>Mads Bjerregaard</i> , døbt i Nibe 6. 9. 1761, blev 1788 Regimentskvartermester og Auditeur ved Oplandske Drag. Reg. og 14. 2. 1800 Sorenskriver i nordre Gudbrandsdalen, † i Embedet 8. 1. 1831. * p. Ringsager 23. 3. 1790 Alethe Ørtlein, døbt i Hof i Solør 5. 2. 1756, † i Vaage (Gudbrandsdalen) 1. 5. 1846.
<i>Juliane Marie Bjerregaard</i> , f. i Kbhvn. 5. 3. 1784, † 26. 10. 1819. * i Christiania i Januar 1810 Jens Christian Blich, f. i Kbhvn. 28. 11. 1786, † 29. 6. 1857 som Oberst og Commandant i Frederiksstad. 2 S. og 2 D. (* ?) Severine Heedah),	<i>Henrik Anker Bjerregaard</i> , f. 1. 1. 1792 p. Ringsager, † i Chra. 7. 4. 1842. Høstereisassessor. Bekjendt som Digter. * i Chra. 16. 3. 1831 Henriette Hansen, f. ibid. 14. 5. 1814, † 20. 11. 1892. Ei B.	<i>Christine Margrete Bjerregaard</i> , f. p. Ringsager 1795, † 10. 7. 1882. * 1819 Ulrik Reinhold Ziegler, f. 29. 8. 1791, † 27. 10. 1854, Captain og Chef for Bergske Comp. 6 B. overlev. ham.	<i>Anne Marie Bjerregaard</i> , † 9. 9. 1878. * Krigsraad og Capitain Andreas Molbech Lunch, † 1867.
<i>Karen Bjerregaard</i> , legit., ugift.			

Knud Christensen Bierregaard forekommer som Stadsvagtmester i Christiania 1710—35. Han boede paa Sagbanken og var gift med Ole Knudsen Bues († 1720) Enke Mette Maria Nielsdatter Møller. Med sin Stifsøn Ole Olsen Bue laa han i Proces 1730—32. Hans Svoger var Jon Knudsen Melby paa Sagbanken. (N. Rigsarch., Personalia). *Sylvester Bierregaard*, Foged i Strinden og Sælbo, 1720—27, da han suspenderedes, afsked. 19. Octbr. 1731, ansøgte 1739 (brødløs) om at blive Skovinspecteur nordenfjelds, Eier af Øye i Melhus 1723. Gift med Anne Cathrine Schjelderup. 2 Børn. (Erlandsen, Geistl. i Thronhj. Stift S. 62, hvor han urigtigt kaldes Bergmann). *Jesper Bierregaard*, Klokker paa Bragernes, begravedes der 2. April 1762. *Søren Bierregaard*, Kjøbmand i Aalborg 1767, se Hofmans Fundatser XI. S. 542. *Søren Christensen Bjerregaard* blev 1794, 19. Søndag eft. Trefold. (26. Octbr.) i Eidrup Annex til Blære Sogn (Jylland) viet til Enken Mette Marie Madsdatter. *Maren Bjerregaard* i Tjeneste hos den 1715 afdøde Sogneprest til Gudum og Faberg (Ribe Stift), se Morgenbladet 1820, 3. Januar. *Maren Bierregaard*, g. m. Jacob Buch, resid. Capellan til Slots- og Garnisonskirken i Helsingør, † 1779, se Worms Lex. ov. lærde Mænd III S. 124. *Edele (Elen) Dorothea Bierregaard* g. m. Religionslærer Joh. Frederik Broust i Varanger, siden Sognepr. til Vadsø, f. 1772, entled. 1816, Erlandsen, Geistl. i Tromsø Stift S. 35 f. En Del Personer af Navnet findes paa Lengnicks Stamtavler over Familierne Praëm S. 5 f. og Stampe S. 36.

De ovenfor meddelte Efterretninger om Familien Bierregaard fra Nørre-Vinkel hvile, foruden paa Ministerialbøger, Skifteprotocoller og Documenter i det Norske Rigsarchiv, dels paa Optegnelser i en Bibel, skrevne af Mag. Laurits Bierregaard i Eidsberg og hans Søn Ritmester N. W. C. Bierregaard, dels paa mundtlige Traditioner i Meddelerens Familie, særlig gennem de to ovennævnte Søstre Laurentia Helene († 1857) og Catharina Dorothea Bierregaard († 1869) samt fra Meddelerens Forældre. Af Traditionerne og de ovennævnte Bibeloptegnelser havde Meddelerens

1858 afdøde Broder, Cand. philos. Emil Huitfeldt, allerede i 1854 sammenskrevet en kortere Familiehistorie, der danner Grundlaget for ovenstaaende vidtløftigere Meddelelser. Til disse kan ved velvillig Meddelelse af Hr. Registrator Frederik Krarup, der gennem sin mødrene Slægt ogsaa er en Descendent af den Bierregaardske Familie, end videre føies de følgende to for Familiehistorien interessante Actstykker, Epitaphiet i Heldum Kirke og Martha Noes, f. Bierregaards, Levnetsløb. Ogsaa Bureauchef W. Lassen skyldes en Del Data og Oplysninger.

Epitaphium i Heldum Kirke,

opsat af Hr. Laurits Bierregaard.

Apoc. 14. Cap. 13: Salige ere de som dø i Herren etc.

Her under dette Alter Gulf hviller dend fordom forneme Eiere af Nørre-Winckel nu salig Mand

Niels Nielsen Bjerregaard

fød i Lemvig 1676, død paa Nør-Winckel 1737 efter 38 Aars lychsalig Ægteschab med dend dydige og Gud Elskende Matrone Kirsten Michelsdatter fød i Norden Kjær 1684 død paa Nør Winckel 1759. desze kiere (∴ have) og imidlertid udi et velsignet Ægteschab auflet 11 Børn.

1. Margrete Bierregaard fød 1701
† 1704.	5. Michel Bierregaard fød 1711
død 1713.
2. Maren Bierregaard fød 1703 gift
1731 med Hr. Peder Wils, Præst
til Søndberg og Odbye Menighed
i Aalborg Stift.	6. Jens Bierregaard fød 1713 død
i Kiøbenhavn 1729.
3. Niels Bierregaard fød 1706
Sognepræst til Laurdal og Tyrve ¹⁾
i Aggershuus Stift. Gift første
Gang med Johanne Eva Rech
1737 og anden Gang med Karen ²⁾
Kirstine Berg 1750.	7. Maria Bierregaard fød 1715
gift første Gang med Forvalter
Eckardt Kejser i Kiøbenhavn
1738, anden Gang med Kiøb-
man Adam Levi Lassen 1745.
Død i Kiøbenhavn 1752.
4. Laurs Bierregaard fød 1709 Ma-
gister Philosophiæ, Sognepræst
til Eisberg, Erland og Tranberg ³⁾
Menighed i Aggershuus Stift.
Gift med Hellene Cornix 1741.	8. Margrete Maria Bierregaard fød
1717. død Kiøbenhavn 1749.
	9. Cathrine Bierregaard fød 1719
gift med Sr. Jens Hostrup, Bryg-
ger i Kiøbenhavn 1745. Død
1751.

¹⁾ ∴ Styrvold. — ²⁾ ∴ Birte. — ³⁾ ∴ Herland og Trømborg.

10. Marte Bierregaard fød 1723
gift med Kiøbmand Sr. Christen Iver Noe i Ringkiøbing
1753. | 11. Anne Marie Bierregaard fød
1720 (26?) gift i Kiøbenhavn
med Kiøbmand Sr. Niels Holm
1752. |
|--|--|
-

Sapi. 15. Cap. 1617. De Retfærdige leve evindeligt, og Herren er deres Løn etc. derfor skal de faae et meget herlig Rige og en deilig Krone af Herrens Haand.

Opsat Aaret 1758.

Følgende Levnetsløb blev oplæst i Brødremenighedens Societet efter Martha Bjerregaard Noe's Død d. 31. Marts 1803.

Vor salig Søster Martha Noe fød Bjerregaard, som gik hjem d. 31te*) Marts 1803 har efterladt Følgende om sin Gang gennem denne Tid:

„Jeg har tænkt at ville i Korthed beskrive mit Levnetsløb, hvilket ved mange Forhindringer er bleven udsat.

Når jeg betragter min hele Gang fra min første Tid, så standser jeg og kan ikke sige andet end: Herre Jesus! Herre Jesus! jeg er ringere end al din Trofasthed og Miskundhed, som du haver gjort mod mig.

Jeg er født 1723 d. 21de April på en Gård i Jylland, Gudum Kloster, hvor mine Forældre boede. Vi vare 11 Børn og jeg den Næst yngste. De flyttede derfra, da jeg var 1 År gammel, til en anden Gård, Nørre Winckel. Mine kjære Forældre droge al mulig Omsorg for at opføde alle deres Børn i Tugt og Herrens Formanelse, og min kjære Fader, som selv frygtede Gud, og hvis Lyst det var idelig at tale med sine Børn om den store Synders Ven, formanede os tidlig og sildig. Om Morgenen og om Aftenen gik han i sit

*) Efter Nicolai Meinerts „Ungdoms Erindringer“ (1890 i Alf. Meinerts Eje) døde hun 21. Marts 1803, hvilket dog er urigtigt, da Kbhvns. Adresse-Contoires Efterretn. for 1. April 1803 ogsaa angiver, at hun „henslumrede sagte og rolig“ 31. Marts Kl. 6 Morgen, 80 Aar mindre end 21 Dage gl. af Asthma. Bekjendtgjørelsen er dateret Christianshavn og undertegnet A. E. Meinert og M. K. Meinert, fød Noe. Et fra Landet indsendt Vers over hende findes i samme Blad for 30. April.

Kammer, lå der på sine Knæ og bad for sine Børn, at det måtte gå dem vel, og at de måtte blive bevarede for Syndens Onde. Da jeg var i mit 11te År, den 1ste Febr. 1733, behagede det Herren at hjemkalde ham. I sin Sygdom formanede han sit Hus efter sig at bevare Herrens Vej. Hans Formaninger og idelige Opfordringer til at vandre i et Gud hengivent Sind, har immer stået mig i Minde, og han var mig en uforglemmelig Fader. Ofte har det faldet mig ind, hvad Fryd det vil blive, når vi engang i Evigheden skulle see hinanden igjen for Lammets Throne. Jeg forblev hos min Moder indtil Året 1745, da hun tillod mig på et År at være i Kjøbenhavn. Jeg var der hos en af mine Søstre, havde Alting så at sige efter Ønske: ja herlige Dage, som jeg før ei havde haft. Jeg så også omsider Lejlighed for mig til at kunne blive her, men hvor jeg vendte mig, var Guds Rædsel og Tugt over mig, så at det Allerræreste blev mig til Nød og Tryk. Jeg turde og ikke betroe mig til Nogen; thi her gik saa megen Snak, og min Søster og Svoger var den gode Sag så imod, at de næppe fordroge, når jeg gik i Frue Kirke til Aftensang, hvor vor kjære Broder Schiøtt da prædikede; men for mig var alt, hvad han taledede evangelisk klar Sandhed, ja som en udøst Salve, der kurerede mig. Jeg prisede Frelseren derfor og velsignede ham i mit Hjærte og ønskede ved mig selv til ham et langt Liv! Dette er også bønært. 1746 vendte jeg på min Moders Forlangende hjem til hende, og da hun var Euke og havde meget efter hendes svagelige Omstændigheder at tage Vare på, forblev jeg hos hende. I denne Eenlighed nød jeg mange Besøg af Frelseren for mit Hjærte, og han har ikke ladet mig uden Vidnesbyrd efter sit nådige Løfte, da han siger: „De som kommer til mig, vil jeg ingenlunde støde ud.“ Vi havde i denne Tid også Besøg af en Broder af Menigheden, nemlig Zeidler, som var mig til megen Nytte og Velsignelse. Han gav mig Anvisning til at søge min Frelse i Jesu Blod og Vunder. Denne evangeliske Sandhed blev mig så klar, at jeg i Hast vilde have Alle bragt til samme Erkjendelse. Ja hvo som af Opvakte kom til mig for dem prædikede jeg, og vidste mere at tale om denne Sag, end jeg fik siden. Dog var det vist ikke uden Nytte, hvor arm og ringe jeg i og for mig selv var. Den kjære Broder Høyer besøgte ogsaa engang os, da han rejste igjennem Nørre Nissum til Stepping. Ja det Besøg står endnu i friskt Minde hos mig. Når jeg betænker de mange Lejligheder, den kjære Frelser har betjent sig af for at drage mit Hjærte til sig, så må jeg skammes derved og sige: „Hvad har du kjære Frelser seet på mig usle Orm, at du har draget mig til dig, som har gjort dig så megen Møje.“ 1747 rejste Broder Zeidler med sin Hustru tilbage til Menigheden, og samme År gjorde jeg en

Rejse til Norge, efter min Moders Villie, for at besøge mine 2de Brødre der, som var Præster. — Ved den Lejlighed besøgte jeg en Del Sødskende, så jeg nød af denne Rejse en stor Velsignelse. 1749 var jeg i Efteråret 14 Dage her i Kjøbenhavn for at besøge en kjær Søster, som jeg havde her, og som 14 Dage efter mit Besøg gik salig hjem. 1752 var jeg atter her i 9 Uger, og profiterede af den kjære Hr. Schiøttes Prædikener. Sødskende her holdt sig den Gang meget skjulte, og jeg var fremmed og undselig. Dog holdt jeg mig, så meget min trofaste Frelser gav mig Nåde til, fast ved ham; han var dog min Deel og mit Hjertes Klippe, han var min Forløser, min Fader og Hjælp i al Nød; jeg følte hans Bistand i adskillige senere Omstændigheder, og at han bekjendte sig til mig; det drog og forbandt mig så nøje til ham, at min Beslutning blev fast: jeg vil høre min kjære Frelser til! og min kjære Herre bevarede mig også deri så faderlig til denne Dag, at det Sindelag formedelst hans Bevarelse står ubeskadet. Ja hvad skal jeg give ham formedelst hans Bevaring og moderlige Pleje imod mig sligt et usselt Kreatur? Jeg giver mig ham, så godt jeg kan!

1753 havde jeg Bryllup med min kjære Mand Christen Noe. 1755 d. 2den Marts velsignede Herren os med en Datters Fødsel, som vi fra hendes Fødsel af og indtil denne Time lagde Frelseren på Hjerte tilligemed hendes store Børneflokk.

I sit 69. År tilføiede vor salig Søster Noe følgende:

Siden min allerkjæreste Fader i Himmelen har ladet mig leve til denne Tid til mit 69. År, kan jeg sige til hans store Priis og Ære, at ihvormeget end Svaghed og Afmagt med Alderdommen tog til, fandt jeg mere Liv og Kraft i min trofaste Frelser. Der var vel det, som undertiden trykte mig til Jorden, og jeg følede mere Nød, end mine svage Skuldre kunde bære, så at jeg måtte råbe: „Ak Herre, hvor længe?“ Men jeg fik det Svar: „Lad dig nøje med min Nåde!“ Så at jeg alene kunde see hen til ham, som kunde gjøre langt over det, jeg kunde bede og forståe. Før jeg lukker mine Øjne vil jeg af alle Kræfter lægge min trofaste Frelser mine Børn og Børnebørn på Hjertet:

„O siig det til din Fader god,
At du har frelst os med dit Blod.“

Og da min jordiske Hytte nu mere og mere aftager, så er det mit Ønske, at jeg mere må føle det Liv af ham.

Min Frelser før du mig, så længe jeg lever på Jorden, og lad

mig dog ikke uden dig i hvad det end kunde være bleven ført; men tag mig ved Hånden, styrk og led mig i Tro og Kjærlighed, i Nåde og Barmhertighed, indtil jeg erlanger den med det dyre Korsens Død og Blod forhvervede Salighed. Thi når vort Liv bliver åbenbaret, skulle vi leve med ham og see ham, som han os, og istemme det store Hallelujah, fordi han er slagtet og [har] kjøbt os til Gud med sit Blod.

Eia vare vi der!

I sit sidste Leveår skriver hun endnu følgende:

Jeg har ofte tænkt at efterlade noget om mine mange Års Løbebane; men nu er de efter Frelserens Vilje blevne til så mange, at det vilde blive for vidtløftigt, hvad der af Glæde såvelsom af Sorg og Modgang er påkommet. I det hele har Frelserens Førelse med mig været idel Nåde og Barmhertighed ved alle Forandringer i en Række af næsten 80 År. Derfor vil jeg prise min Forløser, som i Nåde og Barmhertighed har båret og ledet mig som en Moder sit svage Barn. Ved at betragte de mange Omvexlinger igjennem Tiden, glemmer jeg mig selv og må sige: Jeg er ringere end al din Nåde, Miskundhed og Barmhertighed, beviist et usselt Støv. Nu forlanger mig ret inderligen at komme did. Han selv, min kjære Frelser, antage sig hans hele Menighed i Verden, hvor de ere adspredte, og især mine kjære Sødskende på dette Sted, såvel som mine kjære Børn og Børnebørn, indtil vi måe beskue dit Ansigt i Retfærdighed og blive mættede, når der vægner det Billede, som din Søn med Blod og Død forhvervede mig, han som udslettede mine Synder som en Skye og mine Misgjerninger som en Tåge. — Derfor skal jeg også ved min Udgang af Tiden synge ham Lov og Tak og Priis og et evigt Hallelujah!

Så vidt skrev vor Salig Søster selv. Vi føie endnu dette til: At Kjærligheden og den levende Tro til Frelseren såvelsom Kjærligheden til hans Børn og Elskere og den Forlængsel efter det bedre Liv og Saligheden hissset, som så levende fremlyser af vor salig Søsters Efterretninger om sig, også på det tydeligste har været udtrykt i hendes hele Vandel. Især var også hendes Gang iblandt os som Enke, da hun for næsten 4re År siden havde mistet sin kjære Mand, vor salig Broder Noe, for Alle, som kjendte hende nøiere, til sand Glæde og Opbyggelse, idet hun satte alt sit Håb til Frelseren. Selv ved hendes Kræfters Aftagelse i de sidste År og ved hendes høje Alders tiltagende Skrøbelighed, som hun måtte føle, beholdt hun dog stedse sit

fornøiede og glade Sind, ønskede og håbede også af Frelserens Godhed, hun ei skulde blive længe sengeliggende, førend hun gik til ham. Og hvor herligt blev ikke hendes Håb opfyldt, da hun, uden at være egentlig syg, idet hun alene klagede over Trangbrystighed, og endnu den 29de Marts havde været her på Salen, allerede den 31te samme Måned om Morgenen sødt og saligt hensov i en Alder af 80 År mindre 21 Dage.

Nu er hun i Fred og skuer ham, på hvilken hun før har troet.¹⁾

En Rettelse til Stamtavlen over Damsgaard-Krabberne.

Ved **H. W. Harbou.**

Den i Overskriften nævnte Familie frembyder et Exempel paa, hvor haardt det kan holde at føre en Genealogi, der er kommen paa Afveje, ind paa rette Spor. I Løbet af de senere Aar er Slægtens Stamtavle udkommen i hele to nye Bearbejdelser — den sidste endda af særlig kyndig Haand — og dog maa den, som det skal blive paavist, underkastes endnu en Ændring af gjennemgribende Natur.

I Personalhist. Tidsskrifts III Bind har Arkivsekretær Thiset meddelt en Række udførlige og i personal- og kulturhistorisk Henseende interessante „Optegnelser om de ældre Led af den paa Damsgaard hjemmehørende Adelsslægt Krabbe“. Afhandlingen slutter med Etatsraad Ole Krabbe til Bjerre m. m. († 1728), men er ledsaget af en Stamtavle til Nutiden, hvis yngre Del imidlertid ikke er bygget paa selvstændige Undersøgelser. Den er, som Forfatteren udtrykkelig gjør opmærksom paa (Side 79), udarbejdet paa Grundlag af en af Professor, Dr. med. H. Krabbe nogle Aar i Forvejen som Manuskript udgiven Tavle, der imid-

¹⁾ Hvis hendes Angivelse af hendes Fødested er rigtig, maa formodentlig ogsaa Brødrene, der ikke selv bestemt nævne Stedet, være fødte paa Gudumkloster, medens Faderens Dødsaar (1733 eller 1737) af de tilsyneladende lige paalidelige Kilder ikke lader sig nøiere bestemme. Efter Datterens Angivelse maatte han altsaa kun have boet 6 Aar paa Nørrevinkel.